

Consilia Seu Responsa Juris

Schmalzgrueber, Franz

Augusta Vindelicorum & Ratisbonae, MDCCXL

Cons. XXX. Legati. Exacta Disputatio de Capacitate Societatis Jesu ad
Hæreditates & Legata, ad quæ Jus prætendit alias substitutus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72287](#)

quod hi, si Testimonium ferre nolint, debent ostendere se causam istam excusandi habere; alias coguntur, cum adversus ipsos sit Præsumptio, quod ex prava affectione renuant. At Privilegiati causam aliam excusantem afferre non debent, nisi Privilegium, sed ipsis probari debet, quod Testimonium illorum sit necessarium, & aliter veritas haberi nequeat. Videantur ulterius, quæ dixi

ad tit. de testib. cog. n. 7.

8.

Exceptio unica, quæ in Casu præsenti excusationem à Testimonio deponendo præberet, esse posset metus gravis offendæ apud Dominum, & damni inde consequentis; nam ex communi DD. si Testi, vel suis grave damnum immineat ex Testimonio, is ab obligatione hoc deponendi absolvitur, ex ratione generali, quod nemo hujusmodi Offi-

ficia teneatur præstare cum gravi suo, vel suorum damno, nisi publicum bonum, cui bonum privatum cedere debet, hoc exigat. Certè si in præsenti Specie Facti tale damnum ex Testimonio, deposito contra Dominum, familiaribus ejus secuturum timeri posset, excusarentur. In rei autem veritate hujusmodi damni periculum nullum esse ostendit satis qualitas Personæ Sempronii, quippe de quo ratione Dignitatis, in qua consistit, urgentissima Præsumptio est, quod cursum Justitiae sistere nequaquam velit: adeoque, nisi contrarium probetur, inhaerendum dictæ communis doctrinæ, juxta quam ad Testimonium dicendum compelli universi possunt, qui causam ab obligatione hac excusantem monstrare non possunt.

C O N S I L I U M X X X .

Immissionis in Possessionem Legati ob prætensam incapacitatem ejus, ad quem id prius ex mente Testatoris per venturum erat.

S U M M A R I U M .

1. *Facti Species.*
2. 3. *Dubium facit apparenz incapacitas Societatis JESU ad Legatum Questionis.*
4. *Religiosi S. J. ante Professionem aut ultima vota Coadjutorum sunt capaces Successionis Hereditaria.*
5. *Secus Professi aut Coadjutores Formati.*
6. *Collegia & Domus Probationis S. J. capaces sunt Successionis ex Testamento, si ratione sui instituantur.*
7. *In modo etiam Domus Professa, cum distinctione tamen Bonorum.*
8. 9. 10. *Collegia aut Domus Professa non possunt succedere in Bona suorum Religiosorum ab intestato: bene autem ex Testamento, vel Renuntiatione circa Bona ante Professionem acquista.*
11. *An Societas possit pretendere hereditatem ab intestato loco sui Professi, qui ante Professionem omnia Jura sua eidem cessit?*
12. seqq. *Rationes dubitandi.*
13. *Et seqq. Solvuntur.*
14. *Statuitur sententia affirmativa.*
15. *Societas JESU potest à quocunque hæres institui.*
16. *Etiam ab ipsis suis Religiosis.*
17. *Spes Juris acquirendi potest deduci in contractum.*
18. *In Renuntiatione Juris acquirendi attenditur status præsens, quo renuntiatio fit: non autem incapacitas Renuntiantis eo tempore, quo Jus illud deferri contingit.*
19. *Hinc Ordo Religiosus incedit loco Reli-*
- giosi sui Professi; licet hic eo tempore incapax sit Successionis.
20. *Scholastici Societatis capaces sunt Legatorum:*
21. 22. *Ut & Collegia & Domus Professa.*
23. *Modi non relinquuntur sub conditione repugnante Instituto.*
24. *An etiam Professi capaces sint Legatorum? Rationes dubitandi.*
25. *Afferitur eorum Capacitas.*
26. seqq. *Responderetur ad rationes Adversariorum.*
27. *Collegiis & Domibus Probationis possunt relinquiri Legata annua.*
28. *Etiam Domibus Professis, si habeant rationem unus Legati.*
29. *Secus si ob successivam solutionem habeant rationem Bonorum stabilium. Ad hanc Domus Professa non potest habere Jus Civile:*
30. *Neque Jus naturale Justitia.*
31. *Potest Domui Professa legari Census, non tamen anni Reditus ipsius Censis, nisi forte ad modicum tempus.*
32. *Et seqq. Ad longius etiam tempus acceptari possunt, si hæres altrò & sponte solvit:*
33. 34. *Vel ex obligatione, quam habet respectu testatoris; modo respectu Societatis obligationem Justitia non habeat.*
35. seqq. *Legata annua possunt relinquiri etiam singulis Professis:*
36. 37. *Qua tamen competent Domui, in qua ille degit, juxta capacitem illius:*
38. *Nisi Propositus Generalis aliter disponat.*
39. seqq.

73. seqq. Potest Scholasticus Societatis in favorem Collegii renuntiare Juri ad Legatum annuum ante Professionem sibi relatum, & post Professionem à Collegio percipendum.
76. In Legato Religiosis Societatis post Professionem relicto, Societas excludit substitutum:
77. In eo autem, quod Societatis Scholastico cessit ante Professionem, admittetur substitutus, si ille Dispositionem de Bonis suis nullam confecerit.
78. Vi Renuntiationis tamen in favorem Collegii facta, Jus Legati transfertur in Societatem, excluso substituto:
80. 81. Et quidem in perpetuum, si Legatum relatum sit sub conditione, si sine Liberis decedat, nisi substituta sit causa pia.
82. Et seqq. Potest Societas recipere Hæreditatem.
83. seqq. Idem dicitur de Domibus Professis, sub certis tamen conditionibus:
91. Eriam quoad Legata annua, si habeant rationem unius Legati.
92. Pro Legato Professis relicto agere possunt Collegia: Imò etiam Domus Professa, nisi sint Reditus annui.
93. Idem statuitur de Legatis ante Professionem relictis illi, qui renuntiat Bonis suis in favorem Societatis.
94. seqq. Resolvitur tota Causa, nondum factum esse locum Substitutioni.

FACTI SPECIES.

I.

Itius moriens condidit Testamentum, in quo Cajo suo Nepoti, ejusque Uxorit vitâ durante reliquit certos annuos Reditus. His defunctis, substituit filios Sempronii cum onere, ut eorum sumptibus in suffragium Animæ suæ singulis hebdomadis celebrarentur duo Sacra in Ara S. Anne, quam ipse statuit. Secutâ horum morte, disposuit, ut succederet Confraternitas S. P. Accedit jam, ut Filii Sempronii omnes obierint, exceptis duobus, qui in præsentia vivunt; sed sunt Professi quatuor Votorum in Societate JESU. In hoc eventu dicta Confraternitas prætendit, memoratos Professos esse incapaces hujus Legati: proinde postulat, se immitti in possessionem annuorum Redituum, utpote quos contendit ad se fuisse devolutos. Quæritur, an petitio hæc Jure submixa sit?

2. DUBIUM facit 1. Institutum Societatis JESU, juxta quod illi, qui per Professionem, aut ultima Vota Coadjutorum Formatorum eidem adscripti sunt, omnis Hæreditarie Successionis sunt incapaces. 2. Qualitas Legati, quippe quod est annum ad vitam Legatariorum, in quo specialis est difficultas; cum enim id, quod Religiosus acquirit, acquirat Monasterio suo, procedere incapacitas videtur saltem in Casu, si unus, vel uterique istorum Patrum vivat in Domo Professa, quippe quæ juxta idem Societatis nostræ Institutum recipere annua Legata, saltem ad longum tempus, non potest. 3. Onus Legato huic annexum; voluit enim Testator, ut illi, qui deinceps fruituri essent Legato suo anno, curarent singulis septimanis in suffragium Animæ suæ dici duas Missas: repugnat enim Instituto Societatis, ut recipiantur Legata cum onere Missarum.

3. Proin omni ex parte videtur adesse incapacitas ex parte Societatis ad hoc Legatum,

consequenter purificata esse conditio, sub qua Testator in Legato isto annuorum Redituum substituit Confraternitatem S. P. quod inde probatur; quia conditio, quæ posita, aperiretur dictæ Confraternitati substituta Jus succedendi in hoc Legatum, à Testatore posita est, si deceperint omnes filii Sempronii. Hæc autem conditio haberi debet pro impletâ; nam ex filiis Sempronii, qui remanerunt in Saeculo, nullus superstes est, duo autem nostri Patres, qui adhuc vivunt, sunt Professi in Societate, in qua, cum illa sit in capax Successionis Hæreditarie, Professio idem operatur, quod operatur Mors Naturalis: ut adeo iidem Patres, licet superstites sint, ad effectum succedendi in hoc Legato vere dici mortui possint. Elucidari Difficultas hæc potest per sequentes Quæstiones.

QUÆRITUR I.

An, & quomodo Societas JESU, ejusque Religiosi Successionis Hæreditarie sint incapaces?

Certum est 1. Eos Societatis Religiosos, qui Professionem, aut ultima Vota Coadjutorum Formatorum nondum emiserunt, da, esse capaces Successionis tum ex Testamento, tum ab intestato, ut cum ceteris Societatis nostræ DD. bene docet,

Molin. tom. 1. de J. & J. D. 139. col.
3. v. illi, qui finito.

Rationem dat

Sanch. l. 7. moral. c. 27. n. 2.

Quia ceteri Religiosi Religionum, habentium Bona in communi, possunt institui Hæredes, & Legatarii. Ergo à fortiori prædicti Religiosi Societatis JESU; nam illi nullius Dominii acquirendi, vel retinendi capaces sunt: hi autem acquirunt & retinent ad tempus Dominium suorum Bonorum, quamvis non habeant illorum administrationem absque Superioris licentia, ut habetur expresse

4.
Supponens
da,

Dd 3

in

in Bulla Gregorii XIII. incipit *Quādō fructuōsus. editā Calend. Febr. 1582.* & alterā ejusdem Pontificis, incipit, *Ascēdente. editā 8. Cal. Jun. 1584.* & constat ex Instituto Societatis Exam. c. 4. §. 2. & 5. item *Conſt. p. 4. c. 4. §. 5. Declar. Lit. E.* Et p. 6. c. 2. §. 11. *Declar. Lit. H.* Sanch. l. 7. cit. c. 12. num. 1. fin.

Contra

5. Certum est 2. Professos, & Coadjutores Formatos Societatis JEsu omnis Successionis Hæreditariae sive ex Testamento, sive ab intestato incapaces esse.

Patet ex Bullis Pontificis *Num. præced.* allegatis, ubi Gregorius XIII. utitur iisdem verbis, quibus *Clem. exivi. I. v.* cūm enim, de *V. S.* FF. Minores Successionis Hæreditariae incapaces reddens. Proinde sicut, quando isti, ita & quando illi instituuntur Hæredes, Institutio erit invalida, & Hæreditas pertinebit ad Substitutum, vel Cohæredem, aut venientes ab intestato, ita, ut neque estimatio debeatur Instituto. Sanch. l. 7. cit. c. 27. n. 24.

Rationem dat idem

Sanch. l. cit. c. 12. n. 6.

Quia non minus Societas, quam Religio FF. Minorum, ex vi Instituti sui est incapax succedendi. In tali autem Religione, quæ Successionis Hæreditariae incapax est, Professus reputatur tanquam mortuus quoad omnia Successionis Jura, nec retinet Jus Suitatis, ut bene docent

Bartol. in *Auth. ingressi. in lectur. 2. n. 64. C. de SS. Eccl.* Aretin. in *c. in praesentia. 8. n. 93. de probat.* Paris. in *l. Gallus. §. & quid, si tantum. num. 50. ff. de Liber. & posthum.* Marius Salamonius *ibid. n. 40. apud Sanch. num. 6. cit.*

6. Certum est 3. Collegia, & Domus Probationis Societatis JEsu ratione sui, scilicet, si ipse Domus, aut Collegia sine respectu ad subditum Professum, vel Coadjutorem Formatum instituantur, Institutionis Testamentaria capaces esse, quæcumque sint illa Bona, in quæ instituuntur, adeoque sive mobilia, sive immobilia sint, aut annui redditus, ad tempus, vel in perpetuum eis relikti, modo Institutio talis non fiat sub conditione, quæ speciali Paupertati, quam profitetur Societas, adveretur. Ratio est, quia tales Domus, & Collegia ex primæva sua institutione possident Bona immobilia in communi, & annuos Reditus, ut expreſſe dicuntur.

in Bulla Pauli III. incipit *Regimini, Julii III. incipit Expositi,* Gregorii XIII. incipit *Ascēdente.* & habetur in Instituto ejusdem Societatis *Exam. c. 1. §. 4. & Conſt. p. 4. c. 2. §. 5. & p. 6. c. 2. §. 1. Declar. Lit. A.* Sanch. lib. 7. *Moral. c. 27. num. 1. Palao tract. 16. D. 3. p. 10. num. 1. fin.*

Poterunt proinde hujusmodi Collegia, & Domus, si ratione sui Hæredes instituantur, titulo Institutionis talia Bona sibi relicta capere, & etiam in Judicio vindicare. Similiter

Certum est 4. Non minus Domus Professas Societatis instituuntur a quoque Hæredes posse Bonorum etiam immobilium, modo ista occasione opportuna vendant, & pretium in usus necessarios convertant, nisi illa res stabilis sit necessaria, aut valde conveniens ad habitationem, aut recreationem Nostrorum; talem enim rem retinere possunt.

Molin. *tom. 1. de J. & J. D. 19. col. 2.* *v. Regula proposita.* Sanch. c. 27. cit. n. 15. Palao p. 10. cit. n. 2. Pellizar. *Man. Regul. tract. 4. c. 2. n. 12.*

Ratio est, quia nullo Jure Domus Professas Societatis prohibentur Hæredes institui: non Jure communī; quia in hoc de his Dominibus nullus est textus. Imò Regula generalis est, posse quamcumque Religionem Hæredem institui, nisi peculiariter exprimatur, & excipiatur, ut excipitur Religio FF. Minorum.

Clem. exivi. I. de V. S.

Non etiam per Constitutiones Societatis; nam

p. 6. c. 2. §. 12.

Ubi de hac re Sermo est, solum statuitur, quod Professi, & Coadjutores Formati Successionis Hæreditariae sint incapaces, & nec Domus Professa, nec earum Ecclesiæ, aut ipsa etiam Collegia eorum nomine possint succedere. Unde, cūm particularis Exceptio firmet Regulam in oppositum, recte interfertur, easdem Domos Professas, non minus, ac Collegia, ratione sui Hæredes posse institui. Ex quo sequitur, easdem Domos Professas rerum sibi reliictarum acquirere Dominium, & Jus Civile ad eas rependens, modo si stabila Bona sint, & illis ipse Domus non egeant, ut dixi, opportuno tempore illa vendantur.

Sanch. c. 27. cit. n. 19. Pellizar. c. 2. cit. n. 117. Et patet ex Bulla Julii III. incipit, *Expositi debitum, & Conſt. p. 6. c. 2. §. 5. Declar. Lit. E.*

Excipitur, si Domui Professæ relinquuntur Reditus annui, & stabiles; nam cūm talium Redituum illa capax non sit, nullum etiam ad istos, si relinquuntur eidem, Jus Civile acquirit, juxta Bullam Julii III. cit. ubi per voces *Jus Civile,* ut Pelliz. l. cit. n. 116. explicat, non solum intelligitur, quod Domui Professæ nulla competit Actio ad Reditus tales sibi reliktos petendos coram Judge, sed etiam, quod neque acquirat ullum Jus, aut Dominium humanum, quod vocant Naturale, & in conscientia.

Certum est 5. Nec Collegia Societatis, nec Societatem Professam ab intestato posse succedere in aliqua Bona suorum Religiosorum.

Sanch.

Sanch. l. 7. mor. c. 27. n. 14. PELLIZAR.
tratt. 4. c. 2. n. 123. & 125.

Et quidem de Bonis Professorum, & Coadjutorum Formatorum constat ex Bulla Gregorii XIII. incipit *Quando fructuosius*. & alia ejusdem incipit *A descendente*. ibi : *Nec propter emissam hujusmodi Vota publica, aut per mortem ab intestato in illorum, sicut nec in Professorum Bonis, Domus ulla, aut Ecclesia, vel Collegium dicta Societatis succedere potest*. Consequenter omnia Professorum, & Coadjutorum Formatorum Bona, nisi de his antea disposuerint, statim, ac Professionem, aut Vota publica in Societate emiserint, devolvuntur ad Hæredes ab intestato, perinde, ac si morte naturali fuissent defuncti. Ratio est, quia per Professionem, & Vota publica spoliant se omni dominio, & possessione. Igitur ne Bona illorum Dōmino careant, ad alium transire debent: non transeunt autem ad Societatem ob incapacitatem ipsius ad succedendum, ergo ad Hæredes eorum ab intestato, cum nemo alias ad ea Jus habeat.

Molin. tom. 1. de J. & J. D. 139. col. 3. V. tam Professi. Et D. 140. princ. Sanch. n. 14. cit. Palao tratt. 16. D. 3. p. 10. n. 1.

Dixi autem ab intestato; nam ex Testamento, vel Renuntiatione Religiosorum suorum, si istam, vel illud fecerint, antequam Professionem solennem, aut Vota publica in Societate emitterent, possent Collegia, & ipsa Societas Professa succedere in Bona illorum; nam iis, qui post Vota biennii renuntiant Bonis suis, integrum per nostras Constitutiones est Societati aliquid relinquere, sive deinde hoc fiat titulo Hæreditatis, aut Legati, vel Donationis: nec Domus Professa reperitur hujus Institutionis incapax, sed solius Juris succendi nomine suorum Religiosorum; quod commune est cum Collegiis, & aliis Societatis Domibus, ut paulo antea vidimus.

Sanch. c. 27. cit. n. 16.

Sed distinguendum tamen est inter eos Societatis Religiosos, qui post edita Vota biennii, & Renuntiationem in favorem Societatis factam, nondum emiserunt Professionem solennem, aut Vota ultima Coadjutorum; & inter eos, qui per Professionem, aut Vota publica Societati jam arctius adstricti sunt; nam

Certum est 6. Si iis, qui post Vota biennii in favorem Societatis, vel certi Collegii renuntiarunt Bonis, & Juribus suis praesentibus, & futuris, antequam Professionem, aut Vota publica emittant, deferatur Hæreditas, Collegia Societatis succedere in hac Bona posse,

ut bene notat Sanch. l. 7. mor. c. 16.

n. 22.

Ubi afferit præjudicium; nam ita, cum Frater Michaël de Hugarra, Societatis ejusdem Religiosus obiret in illa post Vota biennii, facta renuntiatione Bonorum omnium in

favorem Collegiorum Complutensis, & Pampelonensis, per duplē sententiam Consilii Navarræ dictis Collegiis adjudicata est Hæreditas, quæ eidem Fratri Michaëli ante hujus mortem delata fuit, etiam cum exclusione Amitæ ejus, quæ in casum, quo ipse sine Liberi decefur, esset, per Testamentum fuit substituta: sique memorata Collegia retinuerunt sibi ea Bona, exclusa Amita substituta;

ob textum e. in præsentia. 8. de Probat. Addit Sanch. l. cit. idem se credere, si Dominum Professam Societatis idem Religiosus instituisset Hæredem, aut in favorem ejus prædictam renuntiationem generalem fecisset; quia potest Dominus Professa institui quoque Hæres à suis Religiosis, vel à quocunque alio. Aliud est, si talis Religiosus Societatis, qui post Vota biennii, nullâ de Bonis suis dispositione factâ, decedit; nam Religiosi Societatis, qui biennii Vota emiserunt, non ut aliorum Ordinum Religiosi, qua post ea Vota acquirunt, Societati, vel Collegio, in quo degunt, sed sibi acquirunt: ut adeo in ejus Bona, nisi in favorem illius renuntiationem fecerit, Societati nullum Jus acquiratur; consequenter tali casu locus sit Successioni vocatorum ab intestato.

Certum est 7. Etiam de Bonis, & Juri bus Professorum, & Coadjutorum Formatorum Societatis, si hæc jam ante Professionem, aut ultima, & publica Vota quæsita sunt illi, qui in favorem Societatis iisdem renuntiavit, Societatem capere illa posse. Ratio est, quia in Bullis Pontificis & Instituto Societatis solum excluditur Successio Hæreditaria in Bona Professi, vel Coadjutoris sui Formati, aut hujus intuitu in Bona, quorum Hæreditas alias ad ipsum deferretur. Atqui in Bona, quibus Religiosus Societatis renuntiavit in hujus, vel Domorum ejus favorem, ipsa Societas non succedit Jure Hæreditario, sed Donationis liberalis. Igitur Bullæ Pontificiæ, & Institutum Societatis non prohibent illam in his Bonis Religioso suo succedere.

DUBIUM, in utramque partem agitatum est, an Societas prætendere possit Hæreditatem ab intestato loco sui Professi, aut Coadjutoris Formati, qui ante Professionem, aut Vota publica omnia Bona, & Jura sua Collegio, aut alteri Domui ejusdem Societatis cessit? Negat Cardinalis de Lugo

Respon. Moral. lib. 4. dub. 4. n. 2.

Ubi ait, in hoc casu Collegium, in cuius favorem Renuntiatio facta est, non posse succedere in Hæreditatem, post Professionem, aut ultima Vota publica renuntiantis delatam ab intestato, prætextu Renuntiacionis, ante hæc Vota, aut Professionem ab isto editam facta. Idipsum putat sentire P. Thomam Sanchez.

L. 7. Moral. c. 9. n. 25. & præcipue c. 15. n. 110.

Ubi negat; eum qui Majoratum possidet, posse

IO.

II.

Dubium
& ratione
dubitata

poste ex vi Renuntiationis, vel Testamenti, antequam Professionem in Religione, incapaci eum Majoratum possidendi, edat, confecti, usumfructum illius relinquare alicui alteri, durante vita ipsius; additque, talem Majoratum, facta Professione, statim transire ad sequentem Successorem. Ex quo idem Card. de Lugo infert, multò minus posse per Testamentum, aut Donationem transire Hæreditatem ad Societatem, vi renuntiationis favore illius facta, si Hæreditas hæc obveniat, quando renuntianti ob incapacitatem istius, per Professionem, aut Vota publica inducitam Hæreditas ulla amplius deferri nequit.

12.

Nititur de Lugo *l. cit. n. 3.* his fundamen-tis. 1. Quia nemo potest dare, vel donare id, quod suum non est, nec erit. Atqui hoc faceret Religiosus Societatis, qui in hujus favorem renuntiaret Hæreditati, primum post Professionem, aut Vota publica, à se emissā, deferendā; nam talis Hæreditas, quippe cùm adhuc ponatur vivere is, de cuius Successione agitur, tunc, quando Renuntiatio facta est, non pertinuit ad Renuntiantem, nec etiam eo tempore, quo Successioni Hæreditariæ locus aperietur, ob incapacitatem, quam inducit in Societate Professio, pertinebit; ut proinde Jus ad illam non possit censeri comprehensum in Renuntiacione, quam Renuntians in favorem Societatis fecit, non obstante amplitudine illa, quæ Societati, aut alicui ejusdem Domui donavit Bona omnia, & Jura præsentia, & futura.

13.

2. Si Petrus renuntiasset in favorem Joannis omnia, quæ ipsi Petro post Professionem ab hoc emissam dabunt Amici sine consensu sui Prælati, nihil certe renuntiasset in favorem Joannis; quia post ejus Professionem nihil prolus Amici ei dare possunt absque consensu Prælati. Atqui nec ad Professum in Societate ob ejus incapacitatem ulla potest spectare Hæreditas. Igitur pari ratione inutilis erit Renuntiatio, quæ ille ante Professionem in favorem Societatis renuntiat Hæreditatem, quæ ad eum ab intestato post Professionem, in Societate emissam, deferetur.

14.

3. Non magis deferri potest Hæreditas Professio Societatis, quæ naturaliter mortuo: nam quod Mors Naturalis operatur, id ipsum quoad effectum successionis Hæreditariæ operatur Professio in Societate; igitur sicut ille, qui ante mortem naturalem renuntiat Hæreditatem, quæ ei post mortem advenire potest, nihil donat Renuntiario, ita nec Religiosus Societati, vel Collegio ejusdem, in cuius favorem renuntiat Hæreditatem, quæ sibi post Professionem, aut Vota publica, in Societate emissā, obvenientia est; nam par hujus cum illo est ratio, quippe qui & ipse reputatur civiliter mortuus, ubi Professionem, aut Vota publica in Societate ediderit. Neque obest, quod hæc Mors Civilis introducta sit fictione Ju-

ris, & per hanc Jus acquisitum lædi non possit; nam

4. Hæc Juris fictio, quæ Professus in Religione incapaci Successionis Hæreditariæ ad effectum succedendi habetur pro civiliter mortuo, non alia ratione vitiat Renuntiationem Hæreditatis post Professionem obveniatur, nisi quatenus est causa, vel potius index incapacitatis ad succedendum, siue facit, ut ob defectum conditionis requisitæ effectu suo frustretur Renuntiatio alteri facta; non enim aliter Religiosus in favorem Societatis Hæreditatem renuntiare potest, nisi sub conditione, si illi hoc deferatur. Hæc autem ei post Professionem ab intestato deferri non potest ob incapacitatem, quam ex vi Professionis habet ad Successionem Hæreditariam. Deficit ergo conditio necessaria, ut talis Hæreditas censeri possit comprehensa esse in Renuntiatione facta ante Professionem emissam, & sic illa quoad hanc manebit inutilis. Neque dici potest, quod hoc modo Renuntiations, quæ in Societate ante Professionem, aut Vota publica fieri solent, futuræ sint mera cæmeronia sine effectu; nam

5. Licet ha Renuntiations, in favorem Societatis factæ, inutiles sint ad effectum, ut vi talis Renuntiationis Societas capere possit Hæreditates, post Professionem, aut Vota publica obvenertas, tamen ille servire poslunt ad Hæreditates, quæ post Renuntiationem deferuntur Religioso Societatis *ante Professionem* emissam, aut adeptum Gradum Coadjutoris Formati, ante quos Gradus etiam post Vota biennii ipse capax est Hæreditariæ Successionis, & ideo potest Jus suum renuntiare in favorem Societatis, vel alterius. Unde si Novitus, aut Scholasticus Societatis post Vota biennii renuntiavit Hæreditatem Patris viventis in favorem alterius, tunc si Pater moriatur, antequam renuntians sit Professus, vel Coadjutor Formatus, & Hæreditas ad ipsum vel ab intestato, vel Jure filiationis pertinere deberet, pertinebit ad illum, in cuius favorem renuntiata fuit: consequenter, ut *Num. 9.* dixi, etiam ad Societatem, si ipsa, vel ejus Domus renuntiataria sit. Contrà si renuntians factus sit Professus, vel Coadjutor Formatus, Hæreditas non ad Renuntiatarium, sed ad eum devolvetur, qui ab intestato succedere Renuntianti debet. Ratio disparitatis est, quia ante Professionem, & Vota publica Religiosus Societatis adhuc Jus ad Hæreditatem, eo tempore sibi delatam, habet, quod proinde in Renuntiatarium transferre potest: contrà in Professo, & Coadjutore Formato Jus istud cessat, atque adeo in Renuntiatarium est intransferibile.

6. Si vi Renuntiationis, à Religioso Societatis ante Professionem, aut ultima Vota factæ, Societas, aut Collegium, in cuius favorem renuntiavit, capere adhuc Hæreditatem, post Professionem, aut dicta Vota obven-

obvenit, posset, tota incapacitas Professorum, & Coadjutorum Formatorum ipsiusque Societas ad acquirendas Hæreditates, & Successionem ab intestato in persona illorum efficit de solo titulo; nam facta Renuntiatione Bonorum, Jurium, & Hæreditatum, quæ ipsi Professi post Professionem obvenirent, non minus essent capaces Successionis Hæreditariae Professi Societatis, quam Professi aliarum Religioñum capacum, siquidem tam ex Testamento, quam ab intestato acquirerent Hæreditates Societati, sicut eidem & non sibi acquirerent. Si ipsi, & Societas essent capaces: quod subtiliter, ut Card. de Lug. l. 4. *Respons. Moral. dub. 4. n. 11.* ait, *ad de inciso*

nihil aliud esset, quam habere eundem effectum, mutato nomine, & per aliam viam. Hæc principia sunt Fundamenta prædicti Cardinalis, qui tamen addit, alios Viros doctos alter sensisse, se autem soliti dicere suum sensum, & iudicio Advocatorum, & Prelatorum remittere, in occurrente casu, sis juste, & prudenter intentanda, vel sustinenda sit.

pro quo præjudicium ex Routho decis.

83. num. 4. avert. Tancred. 99. Moral.

p. 2. tract. 1. q. 6. n. 13. ubi proponit hanc Facti Speciem. Duo Fratres Germani, antequam Professionem emitterent, fecerunt Renuntiationem omnium Jurium &c. in favorem Joannis Vincentii. Hic Hæredem instituit Marcellum, & pre-mortuus est Joanni Baptista communis Avunculo. Postquam etiam iste mortuus est, querebatur, an vi Renuntiationis factæ in favorem Joannis Vincentii, in Joannis Baptista Hæreditatem succedere possit Marcellus? Post Iongam discussionem *N. 25.* concludit Routhus pro Marcello, ex ratione, quod spes futuræ Hæreditatis fuerit penes Religiosos donantes; consequenter eam potuerint renuntiare, cumque defacto illam renuntiaverint in favorem Joannis Vincentii, succedere in hujus Hæreditate debeat Marcellus, quippe qui succedit in omnia ipsius Jura.

Ad 3. Licit verum sit, quod renuntians Hæreditatem, quæ sibi post mortem naturalem obvenit, nihil faceret, tamen,

ut Tancred. *q. 6. cit. n. 27.* notat, aliter res se habet, quando quis renuntiaret omnia Jura ad futuras Hæreditates: tunc enim valide renuntiaret; quia renuntiat Jus præfens & illud transfert in Renuntiatarium, præsertim, quando sumus in casu mortis Civilis ob Professionem in Religione capace ex vi Professionis, aut ex vi Renuntiationis sibi factæ. Argumentum hic propositum probat nimium; probaret enim, quod neque is, qui ante Professionem in Religione capaci renuntiat omnia sua Jura, & Bona in favorem tertii, transferre possit Jus ad Hæreditatem, quæ post Professionem ab ipso editam deferetur, quippe qui non minus per Professionem fit incapax acquirendi dominium, ac incapax ad hoc est, qui profitetur in Societate. Sicut ergo ille, non obstante incapacitate suæ personæ, per Renuntiationem, ante Professionem in Religione capaci, in favorem tertii celebratam, excludit Religionem suam in Bonis renuntiatis, ita & ille, qui ante Professionem in Societate editam in hujus favore renuntiat, excludet Successores ab intestato, & utroque casu ad Renuntiatarium deferetur Hæreditas.

Tancred. *q. 6. cit. n. 7.* qui *n. 8.* cum *Palao tract. 16. D. 2. p. 18.* Rationem dat, quia talis Hæreditas non am-

E e plius

18.
Solvuntur
rationes
dubitandi.

ut *l. conditionis. 1. C. de pac. l. nam hoc modo. 11. ff. de Hæred. vel act. vendit. L. nec emptio. 2. ff. de contrah. empt.* Consequenter in Renuntiatarium transferri potest. Sufficit ergo, quod Renuntiarius in quem Jus istud transfertur, sit capax succendi in talia Bona, & Hæreditates. Ita autem capax est Societas, quippe cui per Constitutiones, & Institutum suum solum repugnat succedere in Bona, & Jura sui Professi ex vi Professionis ab hoc emissæ, non vero ex vi facta ab hoc Renuntiationis. Patet in Bonis defacto à Professio acquisitis, quæ si renuntiaverit iste ante Professionem in favorem Societatis, ista juxta dicta *Num. 10.* capere, & acquirere sibi potest.

Ad 2. Negatur paritas; nam Petrus, qui ante Professionem in favorem Joannis renuntiavit omnia, quæ post Professionem a se emissam Amici sine consensu sui Prelati eidem dabunt, nec res istas, nec jus ad ilias unquam habuit, nec habebit, cum Pro-

R. P. Schmalzgrueber Consil. Tom. I.

20.

19.

plus defertur Renuntianti, sed ei, in cuius favorem Renuntiatio facta est ob Jus acquisitum per Renuntiationem,

ut fatetur Sanch. l. 7. mor. c. 6. n. 2.

Sicut ergo ob Renuntiationem factam a Professo in aliis Religionibus succedit Renuntiarius in Hæreditate post Professionem obveniente, non obstante, quod tali Professo ex tempore deferti non possit Hæreditas, ita paratione, facta Renuntiatione in favorem Societatis, ita in Hæreditate obveniente post Professionem Religioso suo, succederet, non obstante, quod isti ob Professionem non possit deferti Hæreditas. Primum discrimen inter Religionem, quæ succedendi capax est, & inter eam, quæ est incapax, hoc solum erit, quod prior, nisi Professus ante Professionem aliter disposuerit, in Bonis, & Juri bus, suo Professo competentibus, succedit ex vi Professionis in ea edita, ex vi istius autem in Societate vel alia Religione incapaci edita succedere non possit Societas, vel alia Religio quoad hoc Societati similis.

21. Ad 4. Professio, quæ est mors Civilis, runc æquiparatur morti naturali, quando non potest habere diversum effectum. In Casu præsentis Questionis potest habere diversum effectum à Morte naturali, quatenus non extinguit Jura in tertium translata, sed solum illa, quæ Professus ipse eotempore habebat. Et hinc,

ut nota Sanch. l. 7. cit. c. 3. n. 81.

Si aliquis, gravatus restituere post mortem suam Hæreditatem Titio, Professionem faciat in Ordine incapaci Successionis e. g. Minorum, quamvis facta Professione, Hæreditas debeat tradi Fideicommissario ex ratione, quod Professio in tali Religione sit Mors Civilis, si tamen ipse ante Professionem in Venditione, Donatione, aut quovis alio Contratu Jus ad ea Bona, tempore vita sua ad se pertinens, in alium transfluit, hic debet frui Bonis illis, durante vita naturali Professi; quia fictio, quæ Professio habetur pro morte naturali, non debet operari in præjudicium tertii, cui per translationem Jus est acquisitum. Quod idem

Sanch. l. cit. num. 82.

aut dicendum, etiam si Bona non essent alienata in illum tertium antea, sed tempore Professionis Professus renuntiasset expresse, ut ab hora sua Professionis tertius ille Jus hoc obtineret. Addit laudatus

Sanch. c. 13. num. 57.

idem procedere de eo, qui habet Majoratum, & profitetur in Religione incapaci succedendi; nam juxta ipsum potest ille ante Professionem Testamento, venditione, vel alienatione disponere pro tempore vita sua in favorem tertii, ita, ut ad hunc, durante vita naturali Professi, spectent fructus, & non ad Successorem in Majoratu. Primum idem dicendum in Casu Questionis, in quo Religiosus Societatis ante Professionem renuntiavit in favorem certi Collegii: Conse-

quenter huic obesse non debet incapacitas ipsius Professi ad succedendum in Hæreditate post Professionem delata, quippe quia hoc casu non defertur Professo Societatis, qui est incapax, sed Collegio ob Jus per Renuntiationem, in favorem istius factam, concessum tempore, quo illud valide concedere Professus poterat,

ut docet Sanch. l. 7. c. 6. cit. n. 2.

ubi etiam monet, dum traditur, Hæreditatis Renuntiationem à Religioso Societatis fieri sub tacita conditione, si Hæreditas defertur, intelligendum esse, si deferatur vel ipsi renuntianti, vel ei, qui per Renuntiationem causam ab eo habet; cum enim juxta Regulas Logicas sufficiat ad veritatem Propositionis, si ex membris alternativè propositis unum verificetur, satis erit, si Renuntiarius ratione sui sit capax Successionis, nec in Renuntiante considerabitur incapacitas, quam ille habet post Professionem, sed attendetur, an capax ille fuerit ipso tempore Renuntiationis à se facta. Ponitur autem, quod iste tempore Renuntiationis fuerit capax; item ostensum ex dictis, quod Societas Jure per Renuntiationem acquisito possit succedere. Consequenter nec capacitas in renuntiante, nec conditio, iub, qua Renuntiatio facta est, deficit.

Ad 5. Quoad successionem Societatis in Hæreditates ab intestato delatas, ex vi Renuntiationis in favorem ipsius factæ competentem;

ut monet Tancred. q. 6. cit. n. 4.

non est faciendum discrimen, an Renuntians emiserit Professionem, vel ultima Vota in Societate, an vero solum Vota biennii; nam neque huic post Renuntiationem à se factam acquiritur amplius Hæreditas, quæ ad ipsum alias devolveretur ab intestato, quippe qui juxta Constitutiones Societatis

p. 3. c. 1. §. 7. Lit. F.

absolutè renuntiavit juri, & actioni ad omnia Bona, & Hæreditates. Sicut ergo Societas, si Religiosus ipsius, Votis biennii ligatus in hujus favorem renuntiavit, vi talis Renuntiationis succedit in Hæreditatem, alias ad hunc ab intestato deferendam, non vero succedit, si Renuntiatio facta sit in favorem alterius, ita, vi simili Renuntiationis, ante Professionem factæ in favorem Societatis, ista succedit in Hæreditatem, alias deferendam Professo, non vero succedit, si iste renuntiaverit alteri. Paritas videtur esse manifesta; quia, cum Societas non succedat ex vi Professionis, aut Votorum, à suo Religioso in ea emissorum, sed ex vi Renuntiationis sibi factæ, & ex vi Juris jam tum sibi traditi, & à se acquisiti, non est attendenda qualitas Renuntiantis, quam iste tempore delicate Hæreditatis habet, an scilicet sit Professus, vel ligatus solum Votis biennii, sed tantum considerandum, an ante Professionem Bona sua renuntiaverit Societati; et

nim

enim Renuntiatione positâ, illa ex vi suarum Constitutionum est capax succedendi.

Sanch. l. 7. Moral. c. 6. n. 2. Palao tract. 16. D. 2. p. 18. n. 5. Tancred. p. 2. tract. I. q. 6. n. 6. & alii ab hoc cit.

nam ex quo quis renuntiavit Jus suum, licet habuerit causam incertam pendente de futuro, ut est Hæreditas viventis, statim isto se privat, & extinguit in sua persona, illudque transfert in Renuntiatarium, ut ex Instituto probat

Bolognet. in l. conditionis. I. num. 20. C. de Pact.

& constat à paritate cum Professo in alio quocunque Ordine Religiōsi, in cuius Hæreditatem, non obstante ipsius Religiōsi Professi incapacitate ad acquirendam Hæreditatem tempore, quo ab intestato ipsi deferenda hæc esset, succedit non Monasterium, sed Renuntiatarium ex vi Juris sibi acquisiti per Renuntiationem factam tempore, quo non erat Professus.

23. Ad 6. Adhuc incapacitas succedendi in Hæreditates, quam Societas ex vi Instituti sui habet, effectum suum sortitur; facit enim, ut, seclusa Renuntiatione in favorem suum facta, nihil de Bonis, ac Juriis, qua Professo suo, aut Coadjutori Formatō competebant, sibi valeat vindicare: in quo constitit discrimen Paupertatis, quam profiteatur Societas, diversa ab alijs Religionibus; nam ista ex vi Professionis, à Religiōso suo edita, nisi hic ante Professionem alteri disposuerit, acquirunt sibi hujus Bona, & Jura, possuntque in ista succedere nomine Religiōsi sui Professi; Societas verò nomine sui Professi, vel Coadjutoris Formatō, imo & Scholastici, aut Coadjutoris non Formatō non potest succedere in horum Bona, & Jura, sed hæc, nisi de iis isti aliter disponuerint, devolvuntur ad Hæredes ab intestato post horum mortem, aut illorum Professionem, aut Vota publica. Hoc verò non impedit, quin eadem Societas succedere in Bonis, & Jura Religiōsi sui possit ex vi Renuntiationis, ab hoc facta in favorem ipsius; nam,

ut post Sanch. l. 7. Moral. c. 27. n. 16. notat Tancred. p. 2. tract. I. q. 6. n. 9.

Societas solum est incapax Juris succedendi nomine Religiosorum suorum,

& clarè patet ex p. 6. Conf. c. 2. §. 12. ibi, Non solum particulares Professi, vel Coadjutores Formatō Hæreditaria Successionis non erant capaces, verum nec Dominus, nec Ecclesia, nec Collegia NB. eorum ratione.

Igitur, cum Exceptio firmiter Regulam in oppositum, si Religiosorum suorum nomine, & in horum persona non succedit, à Successionis jure non excludetur. Ita autem non succedit, si succedit ut Renuntiataria, nam tunc succedit ex Jure, per Renuntiationem in favorem sui factam sibi quæsto,

R. P. Schmalzgrueber Confil. Tom. I.

quippe quæ Renuntiatio est quædam Donation, cuius Donationis titulo, sicut ab aliis extraneis, ita à suis Religiōsis capere sibi relictā potest, ut idem Sanchez l. cit. monet.

Ex his patere videtur Responsio ad Quæstionem Num. 4. propositam.

DICENDUM enim, non videri repugnare Societatis Instituto, si ex vi Renuntiationis in favorem suum à Religiōso suo ante Professionem, aut Vota publica emissa facta, aeat Hæreditates, quæ etiam ab intestato post ista Vota deferuntur.

24.
Deciditur
Quæstio.

Ita contra Card. de Lugo docet, & probat fusè Tancredi qq. Moral. p. 2. q. 6. n. 4. ubi ait, Societatem Renuntiatariam succedere in Hæreditatem Fratris Professi, qui ante Professionem renuntiavit omnia sua Bona, Jura &c. in favorem Societatis. Consentit Palao tract. 16. D. 1. p. 18. in fin. ubi dicit, si quis in Societate post Vota biennii Hæreditati Paternæ renuntiavit in favorem Societatis, & vivo Patre, Professionem, seu Vota Coadjutorum Formatorum in Societate fecit, & postea decessit Pater, vivente filio, Societatem succedere debere in Hæreditatem Paternam. Idem quasi iisdem verbis asserit Pellizar. Man. Regul. tract. 2. c. 9. n. 11. ubi ait, facta Renuntiatione Hæreditatis Paternæ à Novitio, vel Scholari Societatis in hujus favorem, si Pater moriatur post filii renuntiantis Professionem, Societatem posse succedere.

Istis Doctoribus, quamvis à Card. de Lugo in contrariam partem allegatus, aperte adstipulatur

Sanch. l. 7. Moral. c. 27. num. 15. ubi docet, Societatem posse Hæredem institui, & donatariam, & n. 16. addit, hoc modo eam posse succedere suis Professis, si ante Professionem sit Hæres instituta, aut Donataria ab ipsis facta; neque distinguit inter Bona præsentia, & futura: prouinde manifestat planè, se putare, Societatem Renuntiatariam ex vi Renuntiationis, & Institutio- nis sibi facta succedere in omnibus tam præsentibus, quam futuris, & spératis Religiōsi sui Bonis, si istis ille renuntiavit ante Professionem in favorem ipsius, aut eam in his Hæredem instituit; est enim de ratione Hæredis, & Donatarii universalis omnium præsentium, & futurorum etiam ex causa de futuro, universaliter succedere. Accedit Præjudicium in Curia Placentina, ubi Hæreditas, ab intestato relictā à fratre Professi nostri, qui ante Professionem omnia Bona, & Jura sua præsentia, & futura renuntiavit in favorem Ecclesie Societatis ibidem, post longam disquisitionem Causæ, adjudicata tandem eidem fuit contra reliquos Agnatos, qui eam Hæreditatem ab intestato ad se pertinere prætenderant.

Ratio Responsioni, per authoritatem Doctorum Societatis ita confirmatae, satis manifesta videtur affistere. Nam i. Societas IESU, hujus Collegia, & ipsa etiam Dominus Professa possunt à quocunque Hæredes institui, aut per Donationem accipere non solum mobilia, sed etiam immobilia, & in his verum Dominium acquirunt, saltem ea conditione, ut posteriora Bona, scilicet immobilia, si necessaria, aut valde utilia ad habitationem, vel honestam Recreationem Nostrorum non sint, opportuna occasione Domus Professa vendat,

ut patet ex dictis Num. 7. & allegato ibidem textu Instituti Societatis part. 6. *Const. c. 2. §. 5. Declar. lit. E.* & docent Molin. tract. i. de J. & J. D. 195. col. 2. Suar. tom. 3. de Relig. l. 8. c. 17. n. 9. & 10. Card. de Lugo. l. 4. *Respons. Moral. dub. 10. Tambur. Decal. l. 8. c. 7. §. 1. n. 8. Tancred. p. 2. qq. Moral. tract. i. q. 1. n. 3. contra Giovagn. l. 1. Resol. 85. n. 1. & seqq.* Ubi ex ignoratione Instituti nostri contendit Societatem IESU esse incapacem cujuscunque Hæreditatis, & num. 12. addit, eandem Societatem nihil proprii posse habere, nec communiter, nec privatim, præter viatum, & vestitum.

Igitur

25.

2. Eadem Societas institui Hæres poterit etiam ab ipsis suis Religiosis. Quamvis enim per Institutum suum illa non succedat nomine, & in persona Religiosorum suorum, ex eo, quod illa non repræsentet ipsum Religiosum in ordine ad Successionem Hæreditatis, ipsasque Hæreditates, & Jura ad illas, sive ex Testamento, sive ab intestato suis Religiosis provenientia, ex vi Professionis, à suis Religiosis emissæ, non acquirat,

ut cum reliquis Societatis nostræ DD. fatetur Tancred. p. 2. tract. i. q. 1. n. 4. & patet ex dictis Num. 8.

tamen isti ante Professionem suam, vel ultima Vota donationem bonorum suorum, & Jurium facere eidem Societati per hujus Institutum non prohibentur: consequenter horum Bona, & Jura, si vel per Donationem inter vivos, vel per ultimam Voluntatem Societati transcriperint, ab hac illa vindicari poterunt, ut de nondum Professis, & Formatis patet ex Num. 9. de Professis, & per ultima Vota ipsi adfrictis quoad Bona, & Jura actu talibus Religiosis quæsita, ostensum est Num. 10. Nam talis Renuntiatio est verè Donatio Societati facta. Porro

26.

3. Ab hac Renuntiacione, & effectu transferendi Jus in Societatem non sunt excludenda Bona, & Hæreditates, post Professionem, & Vota publica deinceps deferenda; nam,

ut bene Bolognet. in l. fin. n. 3. C. de palt. monet,

in omni Jure querendo duplex consideratio fieri debet: Aliquando enim consideratur ipsum Jus, i. e. ipsa res acquirenda, & istud Jus est semper de futuro, neque censetur esse actu in Bonis nostris, nec de eo valet dispositio

L. si filius. 14. Et l. constante. 11. C. de b. Donat.

nisi sub conditione Renuntiatio fiat, scilicet, quando res illæ fuerint acquisitæ: aliquando autem consideratur spes, quæ speramus acquirere, & hæc spes est in Bonis nostris, eaque de præsenti competit, nec consideratur, an sit fundata in causa præsenti, vel in causa de futuro, propinquæ, ut in filio spe rante Successionem Patris decrepiti, an remota, ut in Agnato, vel remotissima, ut in Cognato decimi Gradus; quia quæcumque sit, potest deduci in Contrahendum, cum sit semper aliquid existens in rerum natura, semperque in commercio nostro. Unde sicut jaclum retis, ita & spem Hæreditatis viventis æqualiter quis potest in contrahendum, pactumque deducere.

Tancred. p. 2. cit. q. 3. n. 1. qui proinde q. 6. n. 24. ad id, quod objicit Card. de Lugo, scilicet, quod renuntians Hæreditati deferenda, renuntiaverit id, quod non habet, negat hoc verum esse in eo, quod renuntiavit omnia Jura; nam renuntiavit, quod habet in præsenti, nempe Jus ad succedendum sive ex Testamento, sive ab intestato. Neque obstat, quod, quando Hæreditas defertur, renuntians jam sit Professus Societatis, adeoque incapacax succendi; nam

4. In hac re non consideratur incapacitas, quam ille, qui in favorem Societatis disponit, & omnia Bona, ac Jura sua renuntiat eidem Societati, post Professionem à se emissam habebit; sed attenditur status præfens, scilicet, an renuntians tum, quando Renuntiationem fecit, fuerit habilis ad Jura sua transferenda in Renuntiarium; quia,

ut bene advertit Sanch. l. 7. moral. c. 6. n. 2.

quando Renuntiatio fit tempore habili, & postea advenit Casus, in quem collata fuit, censetur negotium contractum tempore Renuntiationis, & ad illud retrotrahitur.

L. nec emptio. 8. princ. ff. de contrab. empt. l. potior. II. §. videamus. I. ff. qui potior. in pignor.

neque tunc, quando moritur ille, de cuius Hæreditate agitur, ita defertur Professo Societatis, sed ei, in cuius favorem facta est Renuntiatio, idque vi Juris, sibi à Professo concessi eo tempore, quo validè illud concedere poterat, scilicet ante Professionem. Proinde incapacitas succedendi, quam Professus habet eo tempore, quo defertur Hæreditas, non obstat tali delationi, quippe cum

cum Societas Renuntiataria non succedat ex Jure, quod Professus eo tempore Societatis concedet, sed ex Jure, quod ei dedit renuntiando, & sine dubio non extinguitur per Professionem. Idipsum

28.

5. Confirmari potest exemplo Professi in aliis Ordinibus Successionis Hæreditariæ capacibus; nam, licet illi, qui in tali Religione Professionem emitunt, post eam nihil possint sibi acquirere, adeoque ad eos tunc nulla possit deferri Hæreditas, sufficit tamen, quod Religio, in qua professus est, capax sit ex Jure per Professionem sibi acquisito. Ita autem capax est etiam Societas ex Jure sibi quæsito per Renuntiationem, à Professo suo factam tempore habili. Igitur pari modo potest illa succedere ex vi talis Renuntiationis, quippe qua, ut Num. 23. dictum est, solum est incapax succedendi nomine, & in persona Professi sui. Proinde per subsequentem incapacitatem Professi Jus Societatis, quod ille in hanc per Renuntiationem tempore habili factam, transcriptis, & ante Renuntiationem habuit, non extinguitur; donavit enim per istam id, quod ad ipsum tunc pertinuit, scilicet Jus, & ipem ad illa Bona futura, licet ipsa Hæreditas, & Bona tunc ad illum non pertinuerint.

Consentit Rouit. Decis. 85. n. 25. ubi expressis terminis de Renuntiatione Religiosorum, erat, inquit, penes Renuntiantes hac spes ex causa tunc subsistente de presenti, dum erat in gradu successibili, & Jure sperare poterat aliquam Successionem Consanguineorum: Pro quo citat Afflct. decis. 350. post n. 4.

Parùm ergo refert, quod Professus, quando defertur Hæreditas, non sit amplius capax Successionis, & ad eum Hæreditas non possit pertinere; nam sufficit, si pervenire possit ad Societatem, quæ vi suarum Constitutionum est capax succedendi in Bonis etiam futuris, & in quacunque Hæreditate sui Religiosi, non ex vi Professionis in ea emissæ, sed ex vi factæ Renuntiationis, & habet Jus datum à suo Religioso, quod iste in praefenti habuit, & tunc quando dedit, poterat dare.

Tancred. p. 2. tract. 1. c. 6. n. 26. Sed quamvis ita res lese habeat, & Successiones hujusmodi non videantur esse contra substantiam Paupertatis specialis, quam profitetur Societas, nihilominus multis vindentur illæ saltem non admodum concordare cum Paupertatis ejusdem Puritate. Hinc judico occurrente casu, quo defertur ab intestato Hæreditas, quæ alias pertinuerit ad Professum, vel Coadjutorem Formatum Societatis, consulendum Præpositum Generalem, ut dijudicet, an in tali casu concorrent circumstantiae tales, quæ monstrarent, in eo casu non solum salvâ substantiâ, sed etiam puritate Paupertatis Societati propria, ab hac adiri posse Hæreditatem.

Quod hucusque dictum est de Successionibus ab intestato: idem ferè sentiendum de Successione ex Testamento. Ubi tamen puto distingui debere, an Institutio talis facta sit intuitu ipsius Professi, vel Coadjutoris Formati, an verò intuitu ipsius Societatis, vel certi alicujus Collegii, aut Domus. Si primum; omnimoda est paritas cum eo, cui defertur Hæreditas ab intestato, de quo hucusque in utramque partem disceptatum est. Si secundum, validum est Testamentum, quo Professus, vel Coadjutor Formatus in Societate instituitur Hæres.

Manz. de Testam. tit. 6. n. 183. Hau- nold. tom. 2. de J. & J. tract. 6. num. 286. Wiestner ad tit. de Testam. n.

123.

Ratio est, quia præcipue attendi debet, cujus respectu, & cujus contemplatione aliquid fiat. Si dubium sit, cujus contemplatione Institutio facta sit, juxta ea, quæ mon-

Sanch. 1. 7. Moral. c. 13. n. 61.

agens de Usufructu relicto, præsumitur Institutio facta contemplatione Societatis, sicut in simili, quod relinquitur Servo, præsumitur relictum contemplatione Domini; sicut enim, quod Servus acquirit, Domino suo acquirit,

Bartol. in l. fin. in fin. C. de Usufr. ita, quod acquirit Professus, acquirit Monasterio suo.

QUÆRITUR II.

An Societas, ejusque Religiosi, maximè Professi, & Coadjutores Formati capaces sint Legatorum Relictorum à Testatore?

D E iis, qui in Societate Vota biennii ediderunt, nullum est dubium, quin Legati cuiuscunq[ue] capaces sint, quippe qui, da- ut Num. 4. dictum est, etiam Institutionis Hæreditariae, & Successionis ab intestato capaces existunt. De his proinde distinguendum est, an jam renuntiarint Bonis, & Juribus sibi competentibus, an verò nondum ejusmodi Renuntiationem fecerint. Si primum, Legatum tale acquiritur Societati; faltem si in hujus favorem Renuntiatio facta sit: de quo infra Num. 78. seqq. Si secundum, Religiolus nondum Professus, aut Formatus tale Legatum acquirit sibi, sique post ejus acquisitionem, nulla Dispositione de Bonis suis facta, decelerit, ut in aliis ejus Bonis, ita & in tali te legata, si adhuc exstet, succedunt, qui vocantur ab intestato; nam in hoc passu idem dicendum est, quod de reliquo ejus Bonis, de quibus Num. 9. dictum est, scilicet si quis post Vota biennii mortuus fuerit, & non disposuit, vel non disposuit validè de Bonis suis, quæ habebat: illa Bona pertinebunt ad Hæredes ab inte-

29.

E e 3 stato,

stato, qui deberent illi succedere, si ipse mansisset in Saeculo.

*Lef. l.2. de Just. c.41. dub. 10. Molin.
tom. 1. de Just. D. 140. col.2. ¶ eo ipso.
Tancred. QQ. Moral. p. 2. tract. 1. q. 1.
n. 4. fin.*

consequenter neque Hæreditas, neque res nomine Legati ab ipso acquisitæ debentur Societati.

*Sanch. l. 7. moral. c. 27. n. 2. Tancred.
q. 1. cit. n. 5.*

30.

Similiter extra controversiam est, posse Societati, ejusque Collegiis, ac Domibus, etiam Professis, Legata quæcunque relinquiri, & ab his acceptari oblati, modo non relinquuntur sub conditione repugnante Instituto, & Paupertati speciali, quam proficitur Societas, sive deinde Bona legata mobilia sint, sive immobilia, ita tamen, ut si haec posteriora Domui Professæ legata sint, & huic ad habitationem, vel honestam Recreationem nostrorum necessaria non sint, opportuna occasione vendantur.

*Sanch. l. 7. Moral. c. 27. n. 15. Pelliz.
Man. Reg. tract. 4. c. 2. n. 127. & cum
his omnes Societatis nostræ Doctores.
Ratio est, quia in his Bonis etiam Professæ
Domus possunt Hæredes institui, ut dictum
est Num. 7. Igitur à fortiori iis possunt talia
Bona legari.*

31.

Hinc sequitur, teneri Hæredem rem stabilem, Domui Professæ reliqtam, illi tradere, ut ipsa eam tempore opportuno possit vendere. Nec est in arbitrio Hæredis eam vendere, sed hoc pertinet ad Domum Professam, quæ ad hunc effectum acquirit illius dominium, sicut quilibet alius Legatarius acquireret dominium ejus absolutum.

Sanch. c. 27. cit. num. 20.

Similiter sequitur, eundem Hæredem teneri Domui Professæ rem tales tradere simul cum fructibus ex ea perceptis, casu, quo cuilibet alteri Legatario ad id teneretur; quia non minus acquirit jus, & dominium illius, ut sibi tradatur vendenda, & dum non venditur, ad fructus, quam quilibet alius Legatarius.

Sanch. l. cit. num. 21.

32.

Addidi Num. 30. Modo non relinquuntur sub conditione repugnante Instituto, & Paupertati speciali, quam proficitur Societas. Nam Domui Professæ rei legata possesso duplice modo potest relinquiri, scilicet sub conditione, repugnante Paupertati Societatis, & simpliciter absque tali conditione. Si primum, sub tali conditione illa non potest acceptare tale Legatum, ita, ut nec ejus estimationem Hæres ex rigore teneatur restituere Societati: acceptare tamen illud potest, si id Hæres velit praestare liberum, & rejecta tali conditione.

*Suar. tom. 4. de Relig. l. 4. c. 9. n. 15.
Si secundum, tale Legatum relinquiri Societati, & ab hac acceptari potest. Estque perinde, sive Testator illud relinquat sub expressa conditione, ut convertatur in utilis*

tatem Societatis eo modo, quo licet poterit, sive simpliciter leget talem rem, & nihil declarando; nam hi duo modi æquiparantur in Jure, & quoties contrarium non explicatur, Testator intelligitur legare eo modo, quo melius potest.

Suar. l. cit. n. 16.

Circa Professos, & Coadjutores Formatos Societatis, an Legati capaces sint, controversiam mouet adversa Partis in hac Causa Patronus; contendit enim pro Negativa, pro quo adducit sequentia Argumenta. 1. Idem Professi, & Coadjutores Formati incapaces sunt Successionis Hæreditariæ. Ergo etiam Legatorum; nam de his eadem, quæ de illa pugnat ratio, quia scilicet Professio in Societate sit mors quædam Civilis, incapacem reddens Professum omnis Juris habendi, & acquirendi circa Bona temporalia: ut proinde, si, ut in hac Specie Facti contigit, Legatum reliquum sit Religioso Societatis cum offere, ut post mortem suam illud restituat alteri à Testatore substituto, statim post Professionem locus sit Successioni ejusdem substituti in tali Legato, ut in praecisis terminis docuerunt

*Pancirol. Conf. 114. n. 4. Et Conf. 115.
n. 3. Giovagnon. lib. 1. resol. 85. n. 5.
& seqq. Peregrin. de Fideicommiss. art.
28. num. 63. Staibah. Jun. resol. 97.
num. 16. Manf. consult. 107. num. 25.
& seqq. Card. de Luca de Regular. di-
scurs. 63. n. 4. Fatinell. resp. 48. n. 5.
& 6. Palm. D. 298. n. 6. Et Torr.
apud eund. decis. 299. num. 15. Rota
Recent. p. 4. decis. 321. sub n. 1. & p. 9.
decis. 32. n. 5.*

Neque satisfacit Responsio, quod Mors hæc Civilis, naturali æquiparata, respiciat duntaxat acquisitionem Hæreditatum, non vero Legatorum; nam

2. Quod Professi, & Coadjutores Formati in Societate incapaces sint etiam Legatorum, clare eruitur ex Formula Instituti oblatâ Paulo III. & insertâ hujus Constitutioni, incipit Regimini, editæ pridie Idus Martii 1543. ubi sic habetur, Cum autem experti fuerimus, jucundorem, puriores, & ad proximi adificationem aptiorem esse vitam ab omni avaritia contagione quam remotissimam, & Evangelicæ Paupertati quam simillimam, cum que sciamus Dominum nostrum Jesum Christum Servis suis, Regnum DEI solum inquirentibus, necessaria ad vitum, & vestitum esse subministratur, voleant singuli, & universi perpetuam Paupertatem, declarantes, quod non solum privatum, sed neque etiam communiter possint pro Societatis sustentatione, aut usu ad Bonâ aliqua stabilia, aut ad proventus, seu introitus aliquos jus aliquod Civile acquirere; sed sint contenti, usum tantum rerum sibi donatarum ad necessaria sibi comparanda recipere: ubi verba, Non -- possint -- Jus aliquod Civile acquirere restringi nullo pacto possint ad so-
las

J. las Hæreditates, sed vere, & propriè complectuntur etiam Legata.

Glos. marg. in Clem. quamvis. V. aliqua de for. competit. Paris. Conf. 71. n. 32. lib. 3. Decius. Conf. 45. n. num. 6. lib. 2. Cravett. Conf. 178. n. 29. Et Conf. 294. fere per totum. Giovagn. Conf. 42. num. 12. lib. 1. Rota coram Duran. decis. 126. num. 11.

35. 3. Fortius urget Constitutio Gregorii XIII. incipit Ascendente. edita 8. Cal. Jun. 1584. ubi exp̄sē disponitur, quid Professi, & Coadjutores Formatū Societatis IESU sint om̄nis Hæreditaria Successionis incapaces, nihilque omnino proprii juxta Constitutiones ejusdem habere possint; verba enim nihil omnino important universalem negationem sine ulla prorsus distinctione, vel temperamento.

Alex. Conf. 13. n. 7. lib. 2. Et Conf. 72. num. 10. ¶ secundo respondeo. Tusch. Lit. D. Concl. 313. n. 2. Barbos. dict. Usufr. 214. n. 3. Rota coram Seraphin. decis. 461. num. 3. Et coram Benincasa decis. 208. n. 15.

Quod servari videmus in Renuntiatione, in qua, licet non sit facta individua mentio Legati, istud tamen comprehenditur, si Renuntatio concepta sit verbis amplis, & effrenatis,

ut ait Rota decis. 130. n. 3. p. 10. recent. decis. 208. n. 11. coram Benincasa. in Firmania Fideicommissi. 17. Mart. 1702. §. quidquam non refragantibus, coram Muto, & in Romana Legati. 9. Mart. 1714. §. etenim, in fin. §. his. coram Crispo.

quod confirmatur, quia ratiōne 36. memori

4. Legatum est quādam pars, & delibatio Hæreditatis, ut ait Florentinus L. Legatum. 116. princ. ff. de Legat. 1. ibi, Legatum est delibatio Hæreditatis, quā Testator ex eo, quod universum Hæredis forer, alicui quid collatum velit.

Imb aliquando Legatus quoad aliquos Iuris effectus dicitur quasi Hæres.

L. id tempus. 14. §. in re legata. 1. ff. de Usurp. & Usucap. Peralt. in Rubr. de Hæred. instit. Surd. Conf. 440. n. 11. Lopez de Legat. dissert. 6. num. 94. & alii apud iftos.

Ut adeo, dum Pontifex voluit, Professos, & Coadjutores Formatū Societatis incapaces esse omnis Successionis Hæreditariae, dicendum utique sit, eum voluisse declarare, quid etiam incapaces sint Legatorum; nam dictio illa *Omnis* partes omnes amplectitur, & nihil penitus excludit.

L. Juliano. 68. princ. ff. de Legat. 3. 1. hoc articulo. 29. ff. de Hæred. institut. Dec. Conf. 30. num. 4. Menoch. Conf. 156. num. 23. Card. de Luca de Fideicommiss. dict. 108. n. 1. Et in Mantiss. eod. tit. dict. 16. n. 21.

Quod præsertim verum est, quoties concur-

rit mens, & voluntas disponentis, prout contingit in casu, quo Legatum fit Professo, vel Coadjutori Formatū Societatis, ubi incapacitas Legatorum magis consentanea est puritate Instituti ejusdem Societatis, à S. P. Nostro in summa Paupertate fundati; nam, ubi de mente hac constat,

ut arg. l. in Conventionibus. 219. ff. de

V. S. Lopez. dissert. 6. cit. n. 93. ait, Legatus continetur non in verbis, sed ex mente contrahentium, & sic aliquando dicitur Hæres improprie &c. Atqui de mente S. Fundatoris Nostri satis videtur constare; nam 5. Ipsa ratio finalis, ob quam Professi, & Coadjutores Formatū in Societate ex vi Instituti sui incapaces sunt Hæreditariae Successionis aperte videtur opponi acquisitioni Legatorum; sic enim dispositum est à S. P. Nostro, & primis ejusdem Sociis, tum quia experimento sic didicerant, illam ad proximi ædificationem esse aptiorem vitam, quæ foret Evangelica Paupertati simillima, tum etiam, quia sciebant, celestem Patrem necessaria ad viçtum, & vestitum Servis suis subministraturum: ut proinde pateat, eundem S. Fundatorem Nostrum, & Pontifices, qui Institutum Societatis confirmarunt, prohibere voluisse omnem, & quamcunque acquisitionem, sive per viam Institutionis Hæreditariae, sive per modum particularis Legati res aliqua deferretur, cum utraque ē diametro adversetur causa finali dispositionis predictæ

Arg. l. profectitia. 5. §. fin. ff. de Jur. dot. De Præt. de Interpret. ult. vol. l. 3. interpret. 4. dub. 1. n. 6. Mans. apud Card. de Luca de Offic. vacab. Resp. 3. in Romana pretii Officiorum. n. 17. Ofalch. decis. 124. n. 17. & in præcis terminis Giovagnon. Resp. 85. n. 12. lib. 1. ibi, Idcirco non potest dici, quid hac Venetabilis Religio (scilicet Societas IESU) capere posset ex Testamento; quia hoc modo possidere posset bona stabilia, & deluderetur mens, & intentio Institutorum Religionis, & Summorum Pont. Quare dicendum est, dictam Religionem in Bonis Professorum absolute nullo modo succedere posse. Et infra sub §. Nam Gregorius in fin. addit. Sed non exinde voluit Summus Pontifex admittere, quid Societas posset alia via succedere Professi; quia hoc adversaretur Institutioni ipsius Religionis &c.

6. Eadem mens S. Fundatoris Nostri, & Summorum Pontificum Institutum Societatis confirmantium clarè colligitur, quia per idem Institutum Religiosi Societatis, qui nondum Professis, aut Coadjutoribus Formatū adscripti sunt, concedit, ut retinere Bonorum suorum Dominium ad tempus possint. Igitur per Argumentum à sensu contrario, postquam Professi sunt, aut ad Gradum Coadjutorum Formatōrum pervenerunt, incapaces sunt habendi, retinendi, &c.

& acquirendi Dominum Bonorum suorum, ex Juris Regula, quod nempe concessum ad tempus, post illud prohibitum censetur.

L. si unus. 27. §. si cum reo. 1. Et ibi Bald. ff. de Pat. Berojus Conf. 116. n. 15. & 16. lib. 1. Angel. Conf. 184. n. 2. Mantic. de facit. & ambig. l. 22. tit. 25. n. 15. Marescott. var. Resol. l. 2. c. 144. n. 17. Rota coram Duran. decif. 402. n. 2. & decif. 218. n. 1. & seqq. p. 5. recent.

Si autem retinendi, & acquirendi Dominium incapaces sunt Professi, & Coadjutores Formatii Societatis, per consequens etiam incapaces sunt non minus Legatorum, quam Hæreditatum; nam in Legatis rectâ viâ Dominium in Legatarium transfertur.

L. à Titio. 64. ff. de furt. l. Legatum ita. 80. ff. de Legat. 2. Camarel. de Legat. l. 12. tit. de Legat. univers. Requis. 2. n. 1. Rota decif. 181. n. 10. p. 14. recent. Et in Foro-Sempron. Legatorum. 22. Januar. 1714. §. 12. coram Ansaldo.

Accedit, quia
7. Per viam Legati possunt relinquiri, & aliquando relinquuntur meliora, ac pretiosiora Hæreditatis Bona, quorum acquisitione altissimæ Paupertati, quam profitetur Societas, magis contraria esse possit; quam consecutio Hæreditatis, eò, quod Legatum non possit esse damnosum, cum sit Donatio: contra Hæreditas, utpote continens Jura activa, & passiva, onerosa esse potest. De Legato extat textus

L. filius. 117. §. apud Marcellum. 3. ff. de Legat. 1. Et notat Castroni. ibid. n. 2. Peregr. Conf. 42. num. 9. & seqq. lib. 6. Lopez de Legat. Differt. 18. n. 15. & 16. Rota Recent. decif. 254. n. 12. p. 6. decif. 80. n. 15. p. 10. & decif. 101. p. 18.

De Hæreditate autem constat ex pluribus Juris textibus, & DD. quos cumulat

Rota decif. 197. n. 17. p. 15. recent.

40. 8. Pro hac ipsa incapacitate ad capienda Legata, Professis, vel Coadjutoribus Formatii Societatis relista, Patronus Confraternitatis S. P. ait, concordare DD. nam, ut ipse quidem afferit, præter unum aliquem Scriptorem, quem modicæ, seu nullius auctoritatis esse tradit,

de Marin. Resp. Jur. l. 2. c. 195. n. 6. omnes concorditer sentiunt, Jesuitas Professos, & Coadjutores Formatos nihil capere posse ex Testamento: pro qua parte allegat Giovagn. resp. 85. per totum lib. 1. Novar. in Summ. Bullar. p. 2. Comment. 35. ad Confut. Gregorii XIII. incipit Ascendente. n. 3. & 5. Staiban. resol. 162. per totam, & præcipue num. 20. art. 2. ubi, Secundo, inquit, responderetur, videri istis Religiosis Mendicantibus & eorum locis prohibitam esse omnem acquisitionem tam per viam Institutionis universalis, quam reliqui particularis &c.

9. Consentit Card. de Luca de Regular. disc. 63. sub num. 19. Et in Annotat. ad Conc. Trident. disc. 35. sub num. 11.

ubi proponit controversiam de Legato, alibi ex Nostris ante Professionem relicto in Testamento, quod post Professionem illius perfectionem accepit, & §. postquam vero. Respondet in verba sequentia, postquam vero ista Professio (scilicet in Societate) secuta est, tunc contrahitur circa Paupertatem quadam omnimoda incapacitas per quandam speciem, vel assimilationem illius incapacitatis, quam contrahunt Minoris Observantes, vel Capuccini, non quidem circa correctionem, aut Retentionem, & Administrationem pecuniarum jure simplicis Administrationis, ac precarii usus ad nutum Superiorum, cum id, quod prohibitum est Minoribus, & Capuccini, non sit prohibitum Professis hujus Societatis, sed ad effectum, ut illi penitus retineant de Bonis, qua prius habebant, minuscule retineant habilitatem illa asequendi ex persona, & jure proprio, sive sit ab intestato, sive ex Testamento condito ante Professionem, quod postea per mortem Testatoris perfectionem accipiat, quadam dispositiones universales, vel particulares directas, aut ex eodem quadam obliquas, & fideicommissarias successiones & in summa, ut in his, qua Saculum, ac personam concernunt, habeatur omnino pro mortuo tanquam Religiosus Professus Religionis incapacis in communis. Ita de Luca. Hinc

10. Juxta eundem Card. de Luca de Regular. discurs. 63. cit. n. 18. & seqq. distinguendum est inter Legata, Religioli Societatis obvenientia ante emissam Professionem, & inter Legata post illam eidem relicta. Priora, sicut & alia Jura, quæ ante Professionem competit Religioli Societatis, statim cessant, & amittuntur, facta Professione, nec in eis ex Professorum persona Domus ulla, aut Ecclesia, vel Collegium Societatis, etiam ad effectum vendendi, succedere potest, ut eruitur, ex Bulla Gregorii XIII. incipit Ascendente. sapientis cit. At si post Professionem

Verba sunt cit. Card. in Discurs. cit. num. 19.

Per Testatorem, sive Jure Institutionis universalis, sive Jure Legati, vel Fideicommissi particularis, aliqua fiat dispositio ad favorem Professi, tunc indistincte illa valida censenda est, eodem modo, quo ad favorem ipsius Domus Professa, ad commodum ramen commune, non autem particulari, arque ad eundem effectum vendendi, & expendendi &c. idque ex presumpta voluntate Testatoris, qui cum sciret, Professum illum esse incapacem Legati, videtur illud directe reliquisse ipsimet Societati, vel Domui Professæ, quæ illud acquirere potest saltem ad effectum vendendi; nam, ut idem Card.

Annot. ad Trid. disc. 35. n. 11. §. non tamen isti. expressè docet, Professi Societatis non sunt inca-

incapaces obtinendi ex Donatione, vel ex Testamento, aut dispositione Bona, Hæreditates, & Legata, quæ ex pietatis, vel benevolentia, aut gratitudinis motivo fiant ipsis etiam Religiosis Professis, ac in hoc statu constitutis, ut directè torum acquiratur Religioni, vel Domui Professa, in qua vivunt. Et de hoc causa procedit.

Deciso 446. & §. 11. coram Ubaldo.

Item *Deciso 245. coram Buratto, & Votum Vincentini in Romana Hæreditatis de Galassis.*

Nam in his agebatur de Legato, quod directè fuit relictum Societati, aut certæ ejusdem Domui. Contrà pro casu, ubi relictum aliquid directè Religioso Professo Societatis, militat *Deciso in Firmana Immissionis. 1. Jul. 1709. coram Eminentissimo Falconeri*, qua Causa abjudicata Societati est.

Verum his non obstantibus,

DICENDUM, nec Professos, & Coadjutores Formatos in Societate incapaces esse Legati sibi relieti, non quidem, ut sibi illud acquirant (ad hanc enim acquisitionem per Professionem, & Vota publica inhabiles facti sunt) sed ut Societati.

Ita Sanch. l. 7. Moral. c. 27. num. 25.

Laym. l. 3. tract. 5. c. 5. num. 5. Palao

tratt. 16. D. 3. p. 10. n. 1. Pellizar.

Man. Regul. tract. 4. cap. 2. num. 126.

Escobar. Theol. l. 59. n. 63. Tancred.

qq. Moral. p. 2. tract. I. q. 9. n. 2. Card.

de Lug. de Just. D. 3. n. 100. Et resp.

Moral. l. 4. dub. 5. n. 2. ubi ait, de va-

liditate talis Legati nullum esse dubium.

Concordant reliqui ex Societate nostra DD. qui materiam istam tractarunt: patetque ex perpetua, & generali observantia Societatis, quæ Legata sibi & Professis, vel Coadjutoribus Formatis relicta, nisi aliunde ex conditionibus appositis Instituto ejus repugnant, semper absque ulla Hæredum, vel Substitutorum contradictione obtinuit, & obtinet. Non est autem pro Constitutione, ac Legum interpretatione ulla tutor Regula, quam Consuetudo, quæ illæ in praxi deducuntur sunt. Igitur dicendum, quod Societas talia Legata vindicare sibi possit ob hanc ipsam praxin, quam ipsa, utpote cuius Professi speciali Voto se obligant ad nunquam permittendam relaxationem Paupertatis Societati ex Instituto suo proprie, nunquam tolerasset, si praxis ejusmodi Instituto illius contraria foret, ut in specie ad- vertit

Card. de Luca de Regular. disc. 63. n. 16.

& generaliter tradunt Cyriac. contr. 543.

n. 3. Palm. alleg. 138. n. 24. alleg. 139.

n. 7. Et alleg. 184. n. 7. Rota decis.

73. n. 9. coram Bich. decis. 24. n. 8. &

seqq. decis. 242. n. 12. decis. 1126. n. 7.

decis. 1202. n. 10. & decis. 1342. n. 8.

coram Emerix Jun. Item decis. 510. n.

9. p. 19. recent. & decis. 18. n. 11. apud

Constant. ad Stat. Urb.

R. P. Schmalzgrueber Consil. Tom. I.

Erunt itaque iidem Professi, & Coadjutores Formatos in eisdem casibus, & eodem profili modo, quo Societas, si Legati nomine aliquid huic relictum sit, etiam ipsi Legatorum capaces; etiam si permittatur, ipsis, aut eorum nomine Societatem non posse institui Hæredes, aut succedere ab intestato: quod non excludit, eos esse Legatarios, quandoquidem etiam Religio FF. Minorum, & ipsi FF. Minores, licet Hæredes institui nequeant, Legatarii tamen esse possunt.

Sanch. n. 25. cit. Card. de Lug. n. 2.

cit. Tancred. n. 2. cit.

Estque hoc verum, sive Professus ille, aut Coadjutor Formatus ante Professionem, & Vota publica Renunciationem fecerit, sive non fecerit; manet enim capax Legati, licet cessaverit esse capax Institutionis, & Successionis Hæreditarie, sicut FF. Minores de Observantia, & Capuccini, licet institui Hæredes, aut succedere ab intestato nequeant, Legati tamen capaces sunt: de quo extat Responsum Praepositi nostri Generalis de 20. Nov. 1620. in Verbis, Legatum, relictum singulari persona in Grada (scilicet Professorum, aut Coadjutorum Formatorum) constituta, secundum praxim Societatis acceptari potest. In Praxis autem Societatis est, ut dispositio de talibus Legatis relinquatur arbitrio Superiorum, ut habetur in alio Rescripto de 22. Aug. 1637. ibi, Fieri potest, ut Professus Legatum sibi factum acceptet, ita scilicet, ut illud iudicio Superiorum applicetur alicui loco etiam, ubi ille manet, vel simul, vel annuatim, non vero, ut Professus illud arbitratus suo dispenseat. Hinc Legata, ab externis facta ad liberam Dispositionem particularium personarum Societatis Professorum, & Formatorum (tanquam repugnantia Instituto nostro) nullo modo sunt admittenda, ut rescriptum est Prov. Venet. 1606.

Neapol. 1619. & iterum Venet. 1621.

Intellige, nisi Hæres tale Legatum, rejecta illâ conditione, dare velit; tunc enim,

ut habetur in Rescripto de 20. Novemb.

1620.

secundum praxim Societatis recipi quidem potest cum gratiarum actione, non tamen exigi.

Porrò Legatum tale, si conditionem Instituto nostro contrariam annexam non habeat, relictum Professo, aut Coadjutori Formatu, acquiretur Domui Professa, aut Collegio, ubi Professus ille, vel Coadjutor habitat, sicut & alia ipsi donata, aut alio modo acquisita.

Sanch. c. 27. cit. n. 26. Tancred. q. 9.

cit. n. 2. Card. de Lug. dub. 5. cit. n. 2.

Quod ex hujus opinione, ut l. cit. n. 3. notat, procedit, etiam si ille renuntiasset alteri Collegio: quod allegatus Cardinalis num. 4. seqq. probat ex ratione posteriori; si enim Renuntiatio extendetur ad omnia Bona, quæ Professi quoconque modo post Professionem advenient, illaque pertinerent ad Collegium, in cuius favorem Renuntiatio facta

facta est, sequeretur, quod ad Collegium Renuntiarium etiam pertinerent alia quæcunque dona, etiam minima, quæ ab amicis ei dantur, Eleemosynæ, quæ ei tribuntur, libri, & utensilia, & alia ejusmodi, licet actu habitatet in alio Collegio: quod certissimum est contra praxin Societatis, juxta quam haec omnia pertinere intelliguntur ad Domum, & Collegium, cui Professus ejusmodi subiectus est, perinde, ac si in favorem illius antea renuntiasset. Proinde intentione Renuntiantis (quippe quæ conformari censetur Societatis praxi) solum porrigitur ad ea, quæ tempore Renuntiationis habet vel in re, vel in spe, seu Jure. Atque ea, quæ ei post Professionem ex Legato, vel Donatione obveniunt, nec in re, nec in spe, quando renuntiat, habet. Ergo &c. Puto tamen, hanc laudati Cardinalis doctrinam intelligendam, nisi Praepositus Generalis de tali Legato, quod Professo, aut Coadjutori Formato relinquitur, aliter disponat, illudque alteri Domui Societatis applicet per potestatem supremam, quæ ipsi circa administrationem Bonorum Societati delatorum competit.

46. Argumenta, quæ Resolutioni Num. 43. datae à Num. 33. objiciuntur, momenti nullius sunt. Ad 1. Dispositio, loquens de Successionibus in universali Jure Haeredatio, non extenditur ad Legata particularia, in quibus proinde illa manet capacitas Professorum, & Coadjutorum Formatorum Societatis, qui quidem ex vi Religiosi status non possunt possidere quidquam, ut proprium, non tamen prohibentur Legata sibi facta, & alia sibi donata acquirere eo modo, ut sic acquisita subjiciantur arbitrio, & Dispositioni Praepositi Generalis, & subordinatorum Superiorum, ut unanimiter docent omnes Societatis nostra DD. Neque obest, quod Professi talis habeatur pro civili mortuo; nam etiam pro talibus habentur, qui Professionem fecerunt in Ordine FF. Minorum de Observantia, & Capuccinorum, qui nihilominus, ex omnium DD. indubitate Sententia, nemine refrangente, Legatorum sibi factorum capaces sunt. Proinde, si tale Legatum factum sit ea conditione, ut post mortem Professi Legatarii illud restituant ei, quem in casum talem Testator substituit, excluso interea substituto, Legato tali fruetur Collegium, vel Dominus, cui illud à Praeposito Generali est applicatum: de quo plura intrà Num. 76. & sequentibus.

47. Ad 2. Quod in hoc Argumento opponitur, procedit de Religiosis Professoris, & Coadjutoribus Formatis in Societate in particulari, ac de Domibus Professoris: non verò quoad Collegia, & Domos Probationis; nam ista, cum non profiteantur Paupertatem in communione, Bonorum tam mobilium, quam immobilium, ac etiam Redituum annuorum capacia sunt, imo

sine his admitti, ac fundari non debent, quantum scilicet tales Reditus pro moderata sustentatione Religiosorum in eo numero, qui pro qualitate, & ministeriis cujusque Collegii necessarii, aut opportuni sunt, sufficiunt,

ut aperte patet in Exam. c. 1. §. 4. ibi. Habeat Societas Collegia, & Domos Probationis, redditibus dotatas ad Scholasticorum sustentationem: item Conf. p. 4. c. 2. §. 5. ibi, Possessionem Collegiorum cum rebus temporalibus, quæ ad ipsa spectant, capiet Societas. Confirmatur ex Bullis Pontificis Pauli III. & Julii III. ibi: Posset Professa Societas ad studiorum commoditatam Scholarium habere Collegia -- quæ possint habere redditus, census, seu possessiones, usibus, & necessitatibus studentium applicandas &c. Addit Constitutionem Gregorii XIII. incipit Ascendente, ubi idem Pontifex decernit, debere omnes Societatis personas in commune vivere -- idque in Domibus quidem Probationum, & Collegiis ex redditibus, in Domibus vero Professorum, quæ nulos omnino Reditus habere possunt, ex Eleemosynis tantum.

Consequenter distingendum est inter Collegia, & Domos Probationis, & inter Domos Professoris Societatis. Et quidem his ultimis per Constitutiones Societatis non negatur omnimoda proprietas Bonorum; nam Bonorum mobilium, item habitacionis Ordinarie, in quâ degunt Religiosi, Ecclesiæ, in qua SS. Ministeria exercentur, horti ad quotidianum usum necessarii, & præterea etiam separata Possessionis cum horto ad corporis & spiritus levamen aliquod, aut refrigerium proprietatem etiam Domus Professoræ habent; haec enim omnia comprehenduntur in Constitutionibus Societatis, & Bulla Julii III. incipit Exposit. Unde reliqua Bullæ Pontificiæ, quæ Bonorum stabilium possessionem Domibus Professoris negant, intelligi debent de aliis Bonis stabilibus non necessariis,

ut notat Suar. tom. 4. de Relig. l. 4. c. 9. n. 12.

Idque cum moderamine, scilicet, ne talia bona sibi non necessaria retineant; nam si ista Domui Professoræ legentur, aut ei relinquuntur tanquam Haedi in Testamento, illa Dominium illorum acquirit, & in Judio petere ea potest ad effectum illa vendendi.

Suar. l. cit. n. 14. Pelliz. Man. Reg. tract. 4. c. 2. n. 116.

Idem dicendum, si Domui Professoræ legetur Census aliquis; nam hujus Legatum valet, sicut aliarum rerum immobilium, eti ejusmodi Census vendi debeat. Secus, si legentur anni Reditus ipsius Census, quos Testator jubeat solvi Domui Professoræ, tunc enim Legatum non valet, cum ipsa sit inca-

pax

pax annuorum Redituum, etiam in modicam quantitatem,

ut notat. Card. de Lug. *D. 3. de Just. n.*

102. quod limitat Pelliz. *L. cit. n. 127.*

si sint perpetui: secus ait esse, si relinquantur ad modicum tempus, aut pro vita aliquius Religiosi particularis: de quo plura infra *Num. 57. & seqq.*

48. Ad 3. Argumentum hoc nimium probat; nam licet FF. Minores sint incapaces Successionis Hæreditaria, tamen non sunt incapaces Legatorum. Est ergo Successio in Legato Species excepta à genere Successionis Hæreditaria. Ratio exceptionis est; quia Legatum est quadam Donatio à defuncto reliqua, ab Hærede præstanda,

ut dicitur §. *Legatum. I. Inst. de Legat.* Cum ergo FF. Minores (idem dic de Professis, & Coadjutoribus Formatis in Societate) sint capaces Donationis, erunt & Legati. Unde, quando

§. *Legati. 24. Inst. eod.*

dicitur, *Legari iis solum posse, cum quibus Testamenti factio est*, intelligi debet his verbis à Legato solum excludi eos, qui ob Juri communis prohibitionem institui nequeunt; non item de iis, qui ob solum Votum Paupertatis constituerunt se incapaces Hæreditaria Successionis, ut fit in Calu nostro.

Pellizar. *c. 2. cit. n. 45.* cum communis, & certa DD. aliorum Sententia.

Quod additur de Renuntiatione, verbis generalibus concepta, accipiendum est cum distinctione inter Legata, quæ Renuntianti tempore Renuntiationis jam delata sunt, aut saltem Jus ad illa tum acquisitum, puta, quia Renuntians ad id capiendum sub conditione, si e. g. moriatur is, qui illud actu possidet, est substitutus; & inter ea Legata, quæ nec delata sunt Renuntianti, nec Jus ad illa ipsi est acquisitum. Priora comprehenduntur sub Renuntiatione verbis amplis concepta; ad posteriora extendi intentionem Renuntianti, nisi hoc exprimatur, præsumi non potest, prout innui *Num. 45.* nam pars ratio est in quocunque Renuntiante.

49. Ad 4. Licet Legatum sit quadam Delibatio Hæreditatis, & ipse Legatarius quoad aliquos Juris effectus dicatur quasi Hæres, tamen multiplex adhuc inter Hæredem, & Legatarium discrimen est; inter quæ discrimina principale hoc numeratur, quod legari possit etiam ei, qui non potest Hæres institui, ut patet in FF. Minoribus de Observantia & Capuccinis, qui, etiamsi Institutionis Hæreditaria incapaces sint, Legati tamen capaces existunt, modo tali Legato non adjiciatur conditio vel modus, ipso Professi repugnans, qualis esset, si eis legaretur vinea, vel Domus Monasterio non contigua sub conditione, ut eam retineant, excolant, locent &c. Eadem igitur ratione Legati capaces erunt Professi, & Coadjutores Formati Societatis JESU;

R. P. Schmalzgrueber Consil. Tom. I.

quia Legata his facta, cùm sint rerum singularium, se habent instar Eleemosynæ, & rei donatæ, cuius Religiosi omnes capaces sunt, ita tamen, ut non sibi acquirant, sed Monasterio. Cæterum, quæ fuerit mens S. Fundatoris Nostri, & quo sensu intelligendæ sint Constitutiones Societatis circa Paupertatem huic speciale, magis credendum est Doctoribus Societatis, qui in hoc omnes consentiunt, quod Societas etiam Professa Legatorum sit capax. Adde Responsa Generalium *Num. 44.* allegata, quæ in hac re præcipuam vim habere debent, cùm Præposito Generali commissa sit potestas authenticæ interpretandi Institutum Societatis. Junge etiam praxin continuam ejusdem Societatis, de qua *Num. 43.*

Ad 5. In loco Constitutionum nostrarum, quem Argumentum hoc innuit, sollemmodo sermo est de Societate Professa, & Domibus Professis, non verò de Collegiis, & aliis Domibus ejusdem. In illis S. P. Noster observari voluit perfectam, & Evangelicæ simillimam Paupertatem, & propterea noluit, ut hæ Domus retineant ulla Bona stabilia usui suo non necessaria, neque reditus stabiles habeant, ex quibus Religiosi in iis degentes sustententur. Talem autem Paupertatem noluit observari in Collegiis, & aliis Domibus, quippe quibus reditus stabiles & Bona immobilia possiden- da permisit. Unde, licet Collegia, & Domus ista non possint succedere in Hæreditates, quæ vel ex Testamento, vel ab intestato pertinerent ad Professos, & Coadjutores Formatos, nomine, & in persona illorum, juxta dicta tamen ad *Quæst. I. præc.* succedere in istas possunt ex vi Renuntiationis in favorem ipsorum factæ, & ex Jure per hanc sibi acquisito: quod ipsum dicendum etiam de Domibus Professis, ea conditione tamen, ut si inter Bona Hæreditaria, reperiantur quædam Bona stabilia, usui istarum non necessaria, ea vendant: imo cum tali conditione Hæredes institui direc- te possunt ipse Domus Professa, ut dictum est *Num. 7.*

Ad 6. Argumentum hoc pertinet ad personas particulares Professorum, & Coadjutorum Formatorum Societatis, & quidem eatenus solum, quatenus ex eo sequitur, quod isti Legata sibi reliqua non possint pro se acquirere. Si plus velit, plus probat, quād intendit probare; probaret enim quod neque FF. Minoribus Legata relinquiri possint. Dum dicitur, quod in Legatis rectâ viâ Dominum transferatur in Legatarium, intelligi debet, si Legatarius sit hujus capax. Exemplum est in Servo, cui quoad hoc equiparatur Religiosus Professus; nam si Servo Legatum aliquod relinquatur, ob ejus incapacitatem ad acquirendum rei talis Dominum, illud non isti, sed Domino ejus acquiritur. Idem ergo dicendum est de Religioso Legatario; nam ut Servus Domino,

Ff 2

50.

51.

ita

ita Religiosus Monasterio suo acquirit, quidquid acquirit. Neque obest, quod septimo loco opponitur, scilicet per Legatum aliquando relinqui meliora; nam mensura in his est voluntas Testatoris, quæ, si adsit capacitas in Legatario, effectum sortiri debet, qualiscunque sit res Legata.

52. Ad 8. Non unus duntaxat, sed omnes Scriptores Societatis, qui de hac materia tractant, unanimiter concedunt, quod non solum Collegia, & Domus Professæ, sed ipsæ etiam Professorum, & Coadjutorum Formatorum personæ sint capaces Legati sibi relicti, ita tamen, ut, quemadmodum *Num. præced.* dixi, non sibi, sed Domui, cui Præpositus Generalis Legatum tale applicaverit, illud acquirant. Unde alii DD. extranei, contrarium sentientes, quippe qui ex ignorantia particularis nostri Instituti facile in hoc labi poterant, in passu isto curandi non sunt.

53. Ad 9. Per Professionem, & ultima Vota Coadjutorum in Societate extinguitur solum capacitas ad Successionem Hæreditariam, non verò ad Legata; quippe quorum, ut iteratè dictum est, capaces sunt ipsi etiam FF. Minores, quamvis similem cum Professis, & Coadjutoribus Formatis paupertatem profiteantur. Ad allegatam doctrinam Cardinalis de Luca conceditur, quod Professi Societatis statim, ac Professionem in illa emiserint, fiant absolute incapaces Legatorum non aliter, ac Hæreditatum, in persona sua, & jure proprio quomodoconque acquirendorum: verum hoc non est singulare in Societate, & aliis Religionibus Successionis Hæreditariæ incapacibus, sed communne Professis omnibus, etiam aliarum Religionum, quippe qui, quidquid acquirunt, Monasterio suo acquirunt, non sibi: cum quibus proinde Religionibus hoc Societati, & reliquis incapacibus hoc commune est; quod acquirant Legata Professis suis relicta, nisi ista cum Instituto illarum speciale habent repugnantiam; hoc verò in posterioribus particulare est, quod istæ non possint in Bona, & Hæreditates, quæ alias ad Professos earum devolverentur, succedere ex vi Professionis, ab ipsis editæ, quod possunt alias Religiones capaces.

54. Ad 10. Circa Legata, relicta Religiosus Societatis ante Professionem, & ea, quæ relicta sunt iis post Professionem ab ipsis emissam, hoc duntaxat discrimen est, quod priora, quia Legatarius ea, eorumque dominium sibi acquirit, non possit Societas sibi vindicare, nisi per viam Renuntiationis in favorem ejusdem factæ, aut ultimæ Voluntatis, quæ Religiosus nondum Professus, vel Formatus illa eidem Societati transcribit: contrà verò posteriora, seu quæ relinquuntur tali Professo, vel Coadjutori post Professionem, sine hujus facto acquirantur Domui, cui Præpositus Generalis talia Legata assignaverit.

Neque obstat decisio in *Firmana Immisionis*, in hoc 10. Argumento allegata; quia in primis in hac agebatur non de Legatis particularibus, sed de Successione universali, in qua militari diversa ratio judicandi. Deinde in casu dictæ Decisionis concurrebat expressa Testatoris voluntas pro exclusione Religiosorum, ut ex Actis Causæ istius patet.

QUÆRITUR III.

An Societas posset recipere Legata annua, sibi, vel Professis suis, aut Coadjutoribus Formatis relicta?

CERTUM EST 1. Talia Legata annua relinqui posse Collegijs, & Domibus Probationis, quas habet Societas; nam Collegia, & Domus istæ per Institutum ejusdem Societatis, & Constitutiones Pontificias sunt capaces Redituum annuorum: neque interest, an per Donationem inter vivos, an verò per Ultimam Voluntatem iisdem relinquantur; nam de modo hujusmodi Reditus acquirendi nulla extat specialis dispositio respectu istarum Domuum. Imò quia per idem Institutum dictæ Domus, & Collegia in institu Hæredes possunt in Bona immobilia per Testamentum sibi relicta, eaque retinere, & fructus inde annuatim provenientes capere, ac necessitatibus suis applicare, hoc ipso indultum iisdem censetur, ut vel Institutionis, vel Legati nomine capere, & retinere possint Præstations annuas sibi à Benefactoribus suis relictas, cum, supposita capacitate illarum Domuum ad annuos Reditus, nulla pugnet specialis ratio, quæ prohibeat acceptationem Legati anni.

CERTUM EST 2. Posse etiam à Domibus Professis acceptari Legata annua sibi relicta, si eorum solutio in ipsarum solummodo commoditatem per plures annos divisim præstari jussa sit à Testatore; nam tale Legatum haberi debet pro unico: consequenter sicut aliorum Legatorum juxta dicta *Num. 30.* capax est Domus Professa, ita & Legati, ad commoditatem solum ejusdem in annuis præstations divisi. Hinc A. R. P. Noster Prov. Neap. 1587. in simili casu rescriptum, *In Assignatione Redituum, relictorum pro fabrica Domus Professa Neapolitana à Duce Matalanensi, nullum planè esse locum scrupulis: non enim sunt Reditus Domus, sed pecunia divisa in plures annos.* Et tale Legatum juxta Rescriptum datum Mediolan. 1584. Domus Professa potest exigere in Judicio.

juxta Confl. p. 6. c. 2. lit. E.

DUBIUM EST 1. An eadem Domus Professæ acceptare possint etiam Legata illa annua, quæ habent successivam solutionem. Resp. Non possit Domus Professas talia Legata acceptare, ita, ut ad illa acquirant Jus Civile ad illa exigenda, & obtainenda. Ratio

57.
Dubium.

tio est, quia tale Legatum habet rationem Bonorum stabilium. Domus autem Professæ Societatis nequeunt habere vel in particulari, vel in communi Reditus ullos, aut Bona stabilia, & possessiones, præter eam possessionem, qua ad habitationem, vel usum fuerit necessaria, aut valde conveniens, qualis est Hortus suburbanus, ad quem recreandi animi causâ se aliquando Religiosi recipiant, ut constat ex Bulla Julij III. prima Confirmatoria Instituti Societatis, ibi,
Sic voveant singuli &c. & habentur

in Conf. p. 6. c. 2. §. 5. Sanch. l. 7.

Moral. c. 27. n. 3. Pelliz. *Man. Regul.*
p. 4. c. 2. n. 118.

58. Procedit hoc etiam, quando Domui Professæ ad hujusmodi annuas præstations darent solum Jus Naturale Justitiae absque actione Civili: quo servit, quod Suar.

tom. 4. de Relig. l. 4. c. 9.

docet, ubi cum Num. 5. propoluisset casum; quo aliquis reliquit Testamento suam Hæreditatem alicui cum onere dandi Domui Professæ Societatis singulis annis pensionem 100. aureorum, conferendo eidem Domui Jus Naturale Justitiae absque Actione Civili, postea Num. 7. respondet, in hoc casu Legatum esse nullum, ita, ut non solum non acquirat Societas Jus ullum ad tales Reditus, verum etiam non possit illos recipere. Rationem dat, quia recipiendo tales Reditus Societas virtualiter conferetur consentire, & acceptare Jus sibi oblatum, aut certe velle habere certos Reditus ad suam sustentationem. Hinc Congregatio Generalis VII. ad propositum sibi dubium, *an contra Constitutiones & Instituti rationem videatur esse, admittere annuos perpetuos Reditus, Collegio alicui donatos, cum onore partem illorum annue Domui Professæ dandi, & erogandi?* Decreto 50. censuit, ridenti cum Instituto, & pecuniali Paupertatis Professorum Voto, nostraræ que Paupertatis puritate pugnare: quare nullo modo perpetuos ejusmodi relictos Collegii Reditus admittendos, ne paulatim janua in Societate Paupertati laxanda aperiatur.

59. Notandum tamen est discrimen inter Casum, quo Domui Professæ legatur Census aliquis, & inter Casum, quo legantur eidem Reditus anni Census, nam prius Legatum

juxta Card. de Lug. D. 3. de Just. n. 102.

Pellizar. tract. 4. c. 2. n. 127. ¶ sic ait, sicut aliarum rerum immobilium Legatum, valet, et si Census ejusmodi vendi debeat. Contra non valet, si legentur anni Reditus ipsius Census, quos Testator jubeat solvi Domui Professæ, cum ipsa incapax sit annuum Reditum etiam in modica quantitate.

Pelliz. l. cit.

qui tamen ibidem excipit, si tales Reditus ad modicum tempus relinquuntur, quale reputatur, quod est intra decennium, aut pro vita alicuius Religiosi particularis, cum tale tempus ob incertitudinem, & pericula non censeatur longum. Consentit Sanch.

l. 7. mor. c. 26. n. 30.

dubit autem l. cit. Cardinalis de Lugo, eò, quod Reditus anni pro vita hominis, præfertim juvenis, & robusti emi soleant pretio respondentे 100. & pluribus annis, sive moraliter estimari debeat durare per plures annos. Interim tamen extat Rescriptum Praepositi Generalis datum Provin. Tolos. 1633. ubi, *Permitti potest, inquit, ut Domus Professa saltem ad decennium accipiat Censum ex pecunia ad Censum olim elocata, & Domui Professa jam legata, si Censuarius non posset interea reddere Summam Capitalem.* Accedit aliud Rescriptum Valent. 1581. ubi assertur, *Legatum Eleemosyna, relictum Domui Professa ad vitam unius Professi non esse contra Constitutiones, quamvis addatur significandum Hæredibus, Societatem nullum Jus pretendere ad dictam Eleemosynam, & ipsos esse liberos.*

Cæterum, si Hæres, gravatus à Testatore ad Legatum annum præstandum Domui Professi, expressè declarat, se ultrò, & sponte sua id solvere velle, id acceptari potest etiam ad tempus decennio longius. Claram id est in casu, quo ipse Fundator Dominus, vel Ecclesiæ tale Legatum reliquit ad fabrica usum; nam ita expressè habetur

Conf. p. 6. c. 2. Declar. Lit. B. ibi,
Si quis ex Fundatoribus Domorum, vel Ecclesiæ vellet Reditus aliquos ad fabrica usum relinquere, dummodo nec dispositio eorum ad Societatem pertineat, nec sit, unde ei competit actio in illos (quamvis id illi cura esset, ut is, cuius tale munus commissum est, suum officium faceret) & sic in rebus similibus, non esset id à Paupertate Societatis alienum.

An vero hoc extendatur etiam ad alia Legata annua, controversia fieri potest ex sequentibus Rationibus. 1. Quia in loco Constitutionum cit. videtur fieri singularis Exceptio Fundatorum, talia Legata pro fabrica Domorum, & Ecclesiæ constituentium. Exceptio autem firmat Regulam in contrarium. Consequenter extra casum relatum non licet Societati Professæ acceptare alia Legata annua, non ad fabricam Dominus, aut Ecclesiæ, sed ad sustentationem Religiosorum relicta, quippe quæ magis repugnant Paupertati personali. Imo 2. Similes Reditus, attento Jure communi, etiam non licet acceptare ad ornamenta Ecclesiæ, vel alia opera Sacristia; quia nomine fabricæ hæc non comprehenduntur.

Arg. c. de his. 20. de Testam. ubi hæc ponuntur tanquam diversa, prout ibid. notat Abb. n. 2.

3. In Fundatoribus specialis est ratio propter gratitudinem eis debitam, & quia sunt veluti Domini, i. e. Patroni, ad quos maximè pertinet, & veluti in eorum commodum redundat, quod talia ædificia conserventur perpetuo, ut proinde S. P. Noster non sine speciali motivo, & ratione notem Fundatorum expresserit.

F f 3

60.

61.

Hæc

62.

Hæc argumenta

Tom. 4. de Relig. l. 4. c. 9.

affert Suarez noster, aitque, hanc expositionem magis placere posse Religiosis Societatis, quia Paupertatem Bonorum magis restringit; addit tamen *Num. 9.* se hanc non proponere ut certam, datque rationem *1.* Quia Argumentum à contrario, vel à speciali, ubi prohibitio generalis lata non est, non est firmum ad concludendam generalem prohibitionem in aliis casibus. In præsenti autem non est prohibitum ex vi Voti Paupertatis, vel ex aliis Regulis Societatis recipere hujusmodi Reditus, si ab alio conferantur sine Jure, & cura Societatis; nam, seclusa hac speciali Declaratione, nihil peculiare habet Societas præ aliis Religionibus, quibus prohibitum est habere Reditus in communi. Ita autem possunt acceptare Eleemosynam tam, modo ad istam non tribuatur ipsis *Jus strictum*, & *Justitiae*. Ergo & Domus Professæ.

63.

2. In Declaratione allegata potuit facta fuisse expressio Fundatorum, non ut explicaretur, solum in hoc casu licere acceptare Legata annua, sed ut insinuaretur, in eo casu esse speciale rationem, ob quam non tantum liceat, sed etiam congruum sit talia Legata acceptare modo nostræ Paupertati accommodato, quod in aliis Legatis non æquè cernitur, quippe in quibus fortasse, vel melius sit illa non acceptare, vel regulariter possit esse aliquid inconveniens, vel periculum alicujus fraudis, aut diminutionis in Paupertate Societati Professæ propria.

64.

3. In dicta Declaratione adduntur verba, *Et sic in similibus*, per qua significari videatur, non esse speciale quid in illo casu, sed extendi etiam ad alios casus similes; sensus enim alius verborum illorum congruus non videtur inveniri posse. Vel enim res illæ similes essent Legata annua in Testamento relicta, vel res aliae semel donandæ, & consumendæ. Si Legata annua, illa jam comprehenduntur nomine Reditus: si res alia, illæ etiam, cum perfecto Jure, & actione Civili à Domibus Professis acceptari possunt, quippe inter quas, & reditus annuos respectu Societatis Professæ hoc discrimen est, quod eidem ad Reditus annuos *Jus Civile* eorumque Dominium omnino negatur; ad alia verò *Bona mobilia*, & *stabilita* concessatur *Jus Civile*, & *Dominium*, & quidem, si talia *Bona stabilia* necessaria sint ad usum, & habitationem, *Jus*, & *Dominium* absolutum cum potestate ea retinendi; si verò non sint necessaria, ad effectum ea vendendi, & applicandi pretium inde redactum pro suorum necessitatibus.

Sanch. l. 7. moral. c. 27. n. 19. Tancred. qq. Moral. p. 2. tract. I. q. I. n.

3. in fin.

65. 4. Denique hoc videtur sufficienter colligi ex allegata p. 6. Const. c. 2. §. 6.

Ubi tria ordinantur. *1.* Ut nullus de Societate quenquam ad Eleemosynas perpetuas, Domibus, vel Ecclesiæ ejusdem Societatis relinquendas incitet: quod per se non pertinet ad Votum Paupertatis, nec ad materiam ejus, sed ad quandam perfectionem, Regulæ observantiam, & proximi ædificationem. *2.* Ut si aliqui sponte suâ eas relinquenter, nullum *Jus Civile* ad eas petendas in Judicio acquiratur: & hoc pertinet ad materiam Voti Paupertatis. *3.* Tales Eleemosynas recipi posse, si alii, cum ad id *Charitas propter DEUM eos moverit*, eas elargiantur: quæ verba manifeste supponunt, tunc eas posse à Societate Professæ acceptari. Ita *Suar. n. 9. cit.* Ubi addit, non repugnare, etiamsi Hæres comparatione Testatoris ex tacito cum hoc Contraetū obligaretur ad præstanda talia Legata annua stricto Jure *Justitiae* ob Hæreditatem acceptam, modò respectu Societatis tamē obligationem non habeat, nec ipsi Societati ullum *Jus* ad hujusmodi præstationes acquisitum sit; nam etiam ex Charitate moveri potest, qui suam obligationem, qualiscunque illa sit, implet.

Solum igitur Domus Professæ sunt incapaces Legatorum annuorum cum Jure Civili ad illa, & ut Hæres, vel alius, cui commissa est illorum soluto, respectu Societatis tenetur ex Jure *Justitiae* ad illa annuatim præstanta: Et ita rescriptum est Austria 13. Dec. 1625. ibi, *Eleemosyna stabiles sunt permitta*, dummodo ad illas nullum *Jus Civile* habeant Domus: atque hoc innuitur

cit. p. 6. Const. c. 2. §. 6.

per verba, si aliquis sponte suâ eas (Eleemosynas annuas) relinquet, nullum *Jus Civile* ad eas petendas in Judicio acquiratur, per qua tacite significatur, hujusmodi Eleemosynas annuas absque Jure Civili ad eas in Judicio petendas à Societate Professæ acceptari, illæsâ hujus Paupertate speciali, posse. Proceditque hoc,

ut docent Sanch. l. 7. Moral. c. 27. n. 9.

Palao tract. 16. D. 3. p. 10. num. 5.

Pelliz. Man. Regul. tract. 4. c. 2. n. 120.

& juxta dicta *Num. prac.* Inclinat *Suar.*

tom. 4. de Relig. l. 4. c. 9. n. 9.

etiamsi Testator Hæredem obligasset in conscientia hujusmodi Legata solvere. Ratio est, quia ex Voto Paupertatis juxta Societatis Constitutiones Domus Professæ non prohibent absolutè, ne tales præstationes annuas recipient, sed tantum, ne acquirant *Jus Civile* ad eas petendas; obligatio autem ad tales Eleemosynas, in conscientia stringens Hæredem, supposita capacitate Domus Professæ, non poterat à Societate impediari, quippe qua provenit ex dispositione, & mente Testatoris. Non igitur obstat, quod ex vi illius obligationis, quam ei Testator imposuit, Hæres teneatur in conscientia foro ad solvendas hujusmodi præstationes annuas.

DUB

67. DUBIUM 2. Quid censendum de Legatis annuis, quæ relinquuntur Professis, vel Coadjutoribus Formatis in Societate post Professionem, aut ultima Vota ab ipsis jam emissa? Resp. Legata annua his facta subsistere; quia prohibitus annuorum Reditum non respicit singulos Professos, sed Domum Professam: singuli autem Professi sunt talis Legati capaces non minus, ac Professi aliorum Religionum,

prout testantur Card. de Lug. *D. 3. de Just. num. 104.* Pellizar. *Man. Reg. tract. 4. c. 2. n. 124.* cum aliis.

Patet ex Congr. XII. Decreto 37. ubi aperi-
tissimè adstruitur capacitas omnium Religio-
rum Societatis quoad annuas præstaciones,
etiam Jure Legati iis relietas, & solum addi-
tur certus modus, quo percipi ejusmodi Le-
gata annua possint, scilicet, ut talium pecu-
niarum usus liber nemini concedatur, sed
quoad fieri potest certo alicui Societatis do-
micio applicentur, ad cuius Superiorem
plena de his dispositio pertineat. Quod

68. 2. Confirmatur ex diversis Rescriptis Præ-
positorum Generalium, præsertim Fland.

28. Nov. 1637. ibi, Legatum 300. Floren-
tum ad vitam Professi admitti potest, dummo-
do non sequantur illum, sed alicui Collegio ap-
plicantur. Cum ergo per Constitutionem
Gregorii XIII. incipit Ascendente, tributa sit
Præposito Generali Societatis facultas inter-
pretandi, ac declarandi quæcumque dubia,
super Constitutionum sensu emergentia, id
eoque, quod ab illo, maximè in Congrega-
tione Generali, declaratum est, perinde sit,
ac si immediatè à Sede Apostolica declaratum
exitisset, declaratio talis pro Lege accipien-
da, ac propterea afferendum est, Institutum
Societatis minimè repugnare consecutioni
ejusmodi Legatorum,

ut in specialibus terminis dixit Rota
decif. 245. n. 11. coram Buratto, quam
secuta est S. Congregatio Rev. Fabricæ
in Romana Hæreditatis de Galassis, ut in
Voto Reverend. Vincentini, tunc Secre-
tarii 7. April. 1712. §. 13.

69. 3. Roboratur per Argumentum à sensu
contrario ex Decisione Rota

in Romana Legati. 9. Martii 1714. co-
ram Crisp.,

ubi cùm ad Tribunal ejusdem delata fuisset
Controversia super Legato annuorum Scu-
torum 300. quod obvenerat P. Herculi Ga-
votto Professo Societatis, iste ideo exclu-
sus fuit à consecutione istius Legati, quia vi-
sum fuit obstare amplissimam Renuntiationem,
quam ex causa ingressus in eandem So-
cietatem fecerat, atque adeo unicum Funda-
mentum exclusionis constitutum fuit in di-
cta Renuntiatione: consequenter præsuppo-
rita fuit capacitas succedendi in eodem Lega-
to, nisi obstitisset memorata Renuntiatio.
Igitur, ubi Renuntiatio talis non adest, ni-
hil obstat, quin Professis Societatis legari
validè Legata annua possint; si enim status

istorum acquisitioni talium Legatorum ob-
staret, superflua omnino fuisset discussio hu-
jus Causæ, utpote quæ uno verbo potuisset
absolvi dicendo, quid Professio in Socie-
tate incapacem reddat Professum ad tale Le-
gatum.

Porrò, ut Card. de Lugo, & Pellizarius
loc. cit. cum Tancred. qq. Moral. p. 2.
tract. 1. q. 9. n. 7.

notant, tale Legatum, Professio Societatis,
aut Coadjutori Formato relicitum, compe-
tent Domui Societatis, in qua ille degit, jux-
ta capacitatem illius. Proinde, si anni Redi-
tus legentur Titio, & is reperiatur in Col-
legio, vel Domo Probationis, cum Colle-
gia, & Domus istæ, ut *Num. 55.* dictum
est, sint capaces talium Reditum, potest
Collegium, seu Domus illa hos Reditus an-
nuos acquirere, & retinere. Si vero Titius
Legatus reperiatur in Domo Professa, cum
ea sit incapax retinendi annuos Reditus, illi
debent vendi, & summa competit Domui
Professæ, prout per Constitutiones Societa-
tis, & Bullas Pontificias statutum est de aliis
Bonis stabilibus, quæ Societati Professæ In-
stitutionis, vel Legati nomine deferuntur.

Tancred. n. 7. cit.

Potest tamen talis Legatus, cui Legati
sunt anni Reditus, ex Domo Professa con-
sultò mitti ad Collegium in Subditum illius,
ut adveniente die Legati adipiscendi possit
Collegium retinere annuos illos Reditus Le-
gatos;

ut notat Pellizar. n. 124. cit.

Neque hoc dici potest fieri in fraudem, cum
Provincialis utatur Jure suo mutandi Sub-
ditum de uno loco in alium, & qui utitur
Jure suo, nemini injuriam faciat. Requiri-
tur autem, ut tale Legatum nondum fuerit
acquisitum Legatio, dum erat in Domo Professa, ut est in Calu, quando Testator,
qui tale Legatum fecit, nondum est mortuus,
vel illud reliquit sub conditione, quæ tunc
nondum impleta est; tali enim casu Lega-
tum competit illi Domui, in qua reperitur
ut Subditus, tempore mortis, vel impletæ
conditionis.

Pelliz. n. 124. cit. Tancred. q. 9. cit. n. 8.

Addo, hoc, quod dictum est, quid ta-
lia Legata Professis, aut Coadjutoribus For-
mati relicta, competant Domui, in qua
Professus, aut Coadjutor Legatus degit,
procedere solum, nisi Præpositus Generalis
aliter disponat; nam hujus dispositioni talia
Legata subjacent, qui quidem, si fieri po-
test, ea applicabit certo alicui domicilio,
aut certe curabit summam integrum pecunia-
rum illarum venire in manus, & potestatem
Superioris vel Localis, vel Provincialis. Pa-
tet ex cit. Decreto 37. Congr. Gener. XII. ubi
dicitur, Pensiones hujusmodi esse, quo ad ejus
fieri potest, certo alicui Societatis Domicilio ap-
plicandas - - aut si hac ex aliquo casu applica-
cio fieri non possit - - debere summam integrum
pecuniarum illarum, sive pensionum venire in ma-

nus, potest atēmque Superioris vel Localis, vel Provincialis pro arbitrio Generalis.

73.
Dubium 3.

DUBIUM 3. Quid Juris de Legatis annuis, quæ iisdem Professis, & Coadjutoribus Formatis ante Professionem, aut ultima Vota relicta sunt? R. Interesse, an talis Religiosus renuntiaverit Bonis, & Juribus suis in favorem Societatis, vel non. Si hoc secundum, cum haec Legata Religiosus, bennii Votis duntaxat ligatus, sibi acquirat, non verò Societas, hæc in illa Legata succendi Jus nullum habet, ut specialiter de Libello, Religiosis Societatis reliquo, monet Sanch.

L. 7. Moral. c. 15. n. 61. cum aliis. Si primum, distinguit idem Sanchez

L. 7. cit. c. 13. n. 56. An tale Legatum sit unicum, ita, ut unicâ solutione satisficeri eidem possit, & tantum pro committitate Legatarii ex mente Testatoris per annuas præstationes solutio fieri debeat, an verò si multiplex. In primo casu tale Legatum non extinguitur illius Professione, sed sicut transitum erat ad Hæredes ipsius ab intestato, si ipse Renuntiationem in favorem Societatis non fecisset, ita hac facta, à Societate Renuntiataria vindicari illud potest, emissa Professione, vel ultimis Votis. Quod ipsum idem Sanchez, l. cit. docet de Censu anno, ante Professionem tali Religioso debito.

74.

In secundo Casu, quo plura censentur Legata, idem Sanchez, l. cit. negat, talem Religiosum posse disponere, consequenter nec renuntiare tale Legatum, nisi de solo illo, quod ipsi jam cesterat ante Professionem; cætera enim Legata, Professione in Societate emissâ, ut in aliis Religionibus Successionis Hæreditariae incapacibus, ait extingui, vel faltem Jus eorum transferri ad eum, quem Testator eidem substitut post hujus mortem, quippe cui Professio in tali Religione æquiparatur. Rationem dat, quia tali casu qualibet anno debetur diversum Legatum, & initio cujuslibet anni dies Legati cedit.

L. si in singulos. 4. f. de annuis Legatis. Et ideo exigitur in Legatario quolibet anno capacitas sive in communi, sive in particulari. Atqui à Professis tempore jam ille Religiosus est utroque modo incapax succedendi. Proin Legatum extinguetur, vel transbit ad substitutum ad similitudinem Ususfructus legati.

75.

Sed in hujusmodi Legatis annuis distinguendum videtur inter pensiones annuas, & ipsum Jus ad illas; nam, licet ipsas pensiones, quæ current post Professionem, ante istam actu non habeat, tamen actu habet Jus ad illas, quod proinde sicut alii extra-neo, ita Societati ad tempus, pro quo ipsi concessum tale Legatum est, renuntiare ante Professionem Religiosus Societatis, bennii Votis ligatus potest, & si renuntiaverit, transbit illud ad Societatem Renuntiatariam

eo modo, quo ad istam transeunt reliqua Bona, & Jura renuntiantis. Neque obest, quod post Professionem non sit amplius capax Successionis Hæreditariae; nam sufficit, quod Collegium, cui ipse cessit Bona, & Jura sua præsentis, & futura, capax sit Legati, at quo etiam Hæreditatis: proinde istud potest, & debet succedere propter Jus sibi acquisitum per Renuntiationem præcedentem. Videantur dicta ad Questionem primam.

QUÆRITUR IV.

An in Casu, quo Legatum relictum est Societatis Professo, vel Coadjutori Formato cum onere Fideicommissario, scilicet restituendi illud post mortem suam alteri, Societas excludat ista substitutum?

R. Respondeo, interesse, an tale Legatum relictum sit tali Professo, vel Coadjutori Formato ante Professionem, an verò post illam. Si post illam, non est dubium, substitutum à Societe excludi usque ad tempus, pro quo facta est Substitutione: consequenter, si Legatum tale relictum sit ad vitam Professi Legatarii, eò usque Societas illud possidere, eoque frui valebit; cum enim Professus nihil sibi acquirere possit, idem erit, acsi ipsi Collegio, cui applicatum id est, Legatum hoc relictum fuisset ea conditione, ut ad vitam Professi id retinet, & eo frueretur. Parumque refert, an Legatum hoc consistat in re aliqua, quæ una solutione præstari potest, an verò in Censibus, & Pensionibus annuis; nam utriusque Legati, sive sibi directe, sive in Persona Professi sui relictum illud sit, capacia sunt Collegia Societatis, ut patet ex dictis ad Questionem secundam & tertiam.

Si verò Legatum tale Professo Societatis, vel Coadjutori Formato ante Professionem, aut ultima Vota emissa relictum sit, considerandum, an ille, antequam haec Vota emitteret, renuntiaverit Bonis in favorem Societatis, vel alterius extranei, an verò dispositionem de Bonis suis nullam confecrit. Si hoc secundum, idem dicendum de Societate, quod de aliis Religionibus Successionis Hæreditariae incapacibus Jure causatum est, ex cuius dispositione à die Professis, in tali Religione edita, admittitur Substitutus, exculo Monasterio, vel Religione, in qua profitetur, quippe cum talis Professio æquiparetur morti naturali: consequenter, sicut, secutâ morte naturali, restituenda statim essent Bona, Fideicommissio subjecta, Substituto, ita restituenda eidem erunt statim à die edita Professionis.

Sanch. l. 7. Moral. c. 16. n. 16. & 20. In quo dispar est ratio in Religionibus Successio-

cessionis Hæreditariz capacibus ; nam in his per cap. in præsentia. 8. de Probat. Et Auth. nisi rogati. C. ad S. C. Trebell.

Bona talia, sub Fideicommisso relicta filio, vel etiam extraneo, ipsa Professione transiunt ad Monasterium, sicut excludit Substitutus pro ratione Substitutionis à Testatore factæ, scilicet si facta hæc sit sub conditione, si sine Liberis decesserit, in perpetuum; usque ad mortem naturalem autem Professi, si facta sit absolute: unde hac contingente, succedit Substitutus, ut cum communiore docet Molin. tract. 2. de J. & J. D. 190. n. 35.

78. Quod ad primum Distinctionis Num. præ. datae membrum attinet, ex dictis ad Quæst. 1. satis liquet, vi Renuntiationis ante Professionem factæ, in Societatem transferri Jus Legati, Renuntianti sub Fideicommisso ad vitam ejus relicti, nisi huic addatur Condicio Instituto Societatis contraria, vel aliud constet de mente Fideicommittentis. Unde Collegium, cui Legatum hoc applicabitur, Legato hoc frui poterit, durante vitâ Renuntiantis etiam post Professionem ab eo editam, excluso interea Substituto. Ratio est, quia, ut ad allegatam Quæstionem dicendum est, in Societate id operatur Renuntiatio, quod in aliis Religionibus Successionis Hæreditariz capacibus operatur Professio. Sicut ergo istæ vi Professionis à Legatario editæ frui possunt Legatis, ad Vitam Professi sui relictis, ita & Societas ex vi Renuntiationis ante Professionem in sui favorem factæ.

79. De Fideicommisso relicto sub conditione, si sine Liberis decedat, an, quando isto gravatus Societatem ingreditur, & in hujus favorem ante Professionem Bonis, & Juribus suis renuntiat, vi hujus Renuntiationis perpetuo excludatur Substitutus, sicut in aliis Religionibus excluditur vi Juris acquisiti per Professionem, major est difficultas. Rationem dubitandi facit 1. Quia sic institutus nequit in Substituti præjudicium renuntiare. 2. Quia exiguit, ut Monasterium sit capax succendi in Bona Professi, quam capacitatem non habent Collegia Societatis respectu Professorum, & Formatorum suorum. 3. Quia c. in præsentia. cit. quod est præcipuum fundamentum afferendi exclusionem Substituti, loquitur de vere Professo: consequenter locum non habet in his, qui in Societate emiserunt sola Vota biennii.

80. Verum his non obstantibus, Sanch. c. 16. cit. n. 22. adhæret affirmativæ Sententia: quem sequitur

Tancred. qq. Moral. p. 2. tract. 1. q. 6. num. 12.

Juxta quos, si tali Fideicommisso gravatus Religiosus Societatis in hujus favorem renuntiavit, ista excludet Substitutum sub conditione, si sine Liberis decesserit, idque

R. P. Schmalzgruber Consil. Tomi I.

non tantum durante vita naturali renuntiantis, sed in perpetuum. Excipi debet, si substituta sit causa pia, ut factum est in præsenti Specie Facti; nam,

ut l. cit. n. 33. & 34. notat idem Sanchez,

In casu substitutæ cause pia cujuscunque, per Professionem gravati non excluditur illa in perpetuum, sed tantum usque ad mortem Professi gravati, & interim Monasterium, cui iste subjicitur, habebit Bona tali Fideicommisso gravata.

Extra hunc Casum, & nisi aliud constet de mente Fideicommittentis, allegatus Sanch. n. 22. dicit, procedere Reponsum pro exclusione Substituti: quod probat, & simul satisfacit Rationibus dubitandi in contrarium per sequentia Argumenta. 1. Esto, quod gravatus ex mera sua libertate non possit in favorem extranei excludere Substitutum, & in hujus præjudicium disponere aliquid: Secus tamen est, si disponat in favorem Religionis, quam ingreditur; tunc enim ipsius liberæ dispositioni accedit favor Juris

C. in præsentia. cit. prodiit, præsumtum, voluntatem Testatoris fuisse non excludere Religionem, sive ab intestato, sive ex ingressi dispositione succedentem in omnia Bona Religiosi sui. 2. Collegia Societatis, & ipsæ etiam Domus Professæ institui Hæredes à suis Religiosis, vel a quoque alio possunt, licet ab intestato non possint iis succedere. Talis autem Institutionis, vel Dispositionis de rebus suis rationem habet Renuntiatio generalis omnium Bonorum, & Juriū præsentium, & futuorum, quam ante Professionem, vel ultima sua Vota Religiosi Societatis faciunt. Ergo, facta tali Renuntiatio, adeat capacitas respectu Collegiorum, & Domuum prædictarum. 3. Vota biennii in Societate emissa constituant verē, & propriæ Religiosum, non aliter, ac solennis Professio in aliis Religionibus, ut conflat ex Bulla Ascendente, sibi allegata. Igitur ex parte Societatis, si in hujus favorem Renuntiatio facta sit, adiunt omnia, quæ ex vi c. in præsentia. cit. requiruntur ad excludendum Substitutum. Neque obstat, quod biennii Votis ligati possint resilire, & redire ad Saculum, nam hoc solum possunt de licentia Generalis, ex parte autem sua, & Votorum, quæ emittunt, se dedicant perpetuo Societati, ita, ut resilire arbitrio suo nequeant. Unde non est paritas cum Clerico, dedicante se, & Bona sua certæ Ecclesiæ, in quo, ut Ecclesia talis excludat Substitutum, ex vi c. cit. requiritur, ut constitutus sit in Sacris Ordinibus, nec sufficiunt Minores Ordines, quippe quorum susceptione non obstante, redire ad Statum Laicalem potest, nam in Minoribus constitutus solo suo arbitrio Statum mutare potest, nec indiget ullius licentia.

Vide dicta à Sanch. c. 16. cit. p. 22.

G

QUE

Q U Ä R I T U R V.

Utrum Societas Hæreditates, & Legata annua, vel non annua possit recipere, si eisdem ex voluntate Testatoris annexum sit certum onus Missarum.

82.
Rationes
Dubitandi.

Ratio dubitandi est, quia, si Hæreditati, aut Legato, relicto Collegiis, Domibus Professis, aut ipsis Professis, vel Coadjutoribus Formatis apponatur modus, aut conditio contraria Constitutionibus Societatis, id Legatum, vel Institutio erit caduca, nec converti poterit in alium usum. Tale autem videtur Legatum, & Institutio in Hæreditatem cum onere Missarum; nam,

ut p. 4. *Conf. c. 2. §. 4.* dicitur, Voluit S. P. Noster, ut in Collegiis Societatis nec cura animarum, nec obligationes ad Missas celebrandas admittantur, quemadmodum neque in Domibus aliis, vel Ecclesiis Societatis Professa. Idque commune est toti Societati, & provenit ex illa generali conditione Paupertatis ipsi propriæ, quod pro Missis, vel aliis Ministeriis Spiritualibus non possit stipendium, vel Eleemosynam accipere.

Suar. tom 4. de Relig. l. 4. c. 9. n. 2. Confirmatur ex Bulla Gregorii XIII. incipit *Salvatoris*. edita 30. Oct. 1576. ibi, Societas nulla - Missarum - stipendia, nullas - Capelliarum fundationes - admittit. Idque videtur extendi etiam ad ea Missarum onera, quibus satisficeri potest per Sacerdotes Seculares, ut statutum est in *Congr. Gen. 1. Can. 10.* ibi, non expedit, ut Capellaria, quibus inserviant Clerici Seculares, in nostris Ecclesiis erigantur.

83.
Deciditur
questio.

Sed DICENDUM, tale onus Missarum, si satisficeri eidem potest per Sacerdotes Seculares, non obstat acquisitioni Hæreditatis, vel Legata, sub tali modo, vel conditione relieti. Constat ex Rescripto dato Rhen. 5. Jan. 1624. ibi, Potest admitti Legatum cum onere dicendi certum numerum Sacrorum, si ea externis dicenda possint permitti. Idque verum est etiam de Domibus Professis, ut anno 1672, de consilio, & Voto PP. Assistentium declaravit A. R. P. N. Joannes Paulus Oliva in hæc verba, *Domos Professas Societatis JESU esse indubitanter capaces Hæreditatum, & Legatorum cum onere perpetuo Missarum, explendo tamen non per ipsosmet PP. Societatis, sed per alios Sacerdotes Seculares, & dummodo Hæreditates ejusmodi vendantur.* Conlonat resolutio S. Congr. Rev. Fabrica in Causa Amolensi 20. Mart. 1697. ubi, discussio Dubio, an Patres Societatis JESU sint capaces Legati perpetui celebrationis Missarum, per alios Sacerdotes explenda? Responsum fuit, Privilegia Fabrica non intrare. Intrassent autem, si ob incapacitatem Patrum tale Le-

gatum fuisset caducum, proin ad tale Legatum nulla datur incapacitas ex parte Societatis. Eidem Sententia inquit eadem S. Congregatio in alia Causa Romana Hæreditatis de Galassis 27. April. 1712. Juxta Votum promulgatum à bon. mem. Vincentino, ejusdem Congregationis Secretario.

Quare ad §. 4. c. 2. p. 4. ex Constitutionibus Societatis allegatum dicendum, prohibitionem illam intelligi debere, quando obligationi Missarum celebrandarum ex mente testatoris satisficeri deberet per ipsis Patres Societatis; nam Legatum cum tali onere relictum haberet rationem compensationis, & Eleemosynæ pro ipsis Missis à Patribus, vel Societate percipiendæ, cuius perceptio repugnat indubitanter Instituto ejusdem Societatis,

ut patet Exam. cap. 1. §. 3. *Conf. p. 6. mod. c. 2. §. 7.* & sumptu ex his Regul. Sum. 27. Confirmaturque ex Bulla Gregorii XIII. incipit *Salvatoris*. Supradicata, ibi, Societas nullam prorsus Eleemosynam, qua ad quodvis ipsis Societatis ministerium vel opus dirigiri intelligatur, admittit. Proinde etiam non obstat, quod ex eadem Bulla Num. 82. obligatur, quippe cujus verba ibidem allegata eodem modo intelligi debent, quo textus citius ex Instituto Societatis. Fortius urget *Canon. 10. Congr. Gen. 1.* ubi dicitur etiam nos expidere, ut in nostris Ecclesiis erigantur Capellaria, quibus inserviant Clerici Seculares. Sed attendenda est ratio hujus Statuti, quæ juxta Suar. tom. 4. de Relig. l. 4. c. 11. num. 10. illud dicitur, ut tollatur occasio, & species ambitionis, aut lucri: ubi ergo talis lucri, & ambitionis species, aut occasio nulla datur, tanquam cessante causâ, cessat istud Statutum.

Certe passim etiam in Ecclesiis Domorum Professorum videtur est erectas hujusmodi Capellarias, quibus Sacerdotes externi satisfaciunt: cui usui assistit Decretum P. Oliva Num. 10. allegatum, ubi pro indubitate habet, à Societate admitti posse Hæreditates, & Legata cum onere Missarum; explendo per Sacerdotes externos.

Illud dubio omni caret, quod etiam admissi Legata à Domibus Professis possint: et si in his Testator significet desiderium, ut nostri pro anima illius Missas celebrent, aut in Orationibus suis meminerint non injungendo ullam obligationem; nam pro hoc extat Rescriptum Generalis Praepositi 3. Aug. 1638. in verbis, *Domus Professa potest admittere Legatum, factum his verbis.* Lugo Domui Professa 600. & rogo, ut dicant 100. Missas; quia non est obligatio. Item datum Visit. Mediol. 27. Aug. 1595. ibi, Potest Domus Professa admittere Legatum cum clausula, ut orient Nostris pro anima Testatoris in Missis; quia iste est communis modus loquendi eorum, qui dant Eleemosynam.

QUÆ-

Q U Ä R I T U R VI.

An Societati competit Actio ad exigendum in Judicio Legatum, quod ipsi, vel Domibus ejus, aut Professis, vel Coadjutoribus Formatis relictum est?

84. 86. **R** Espondeo, hic distinguendum esse inter Legatum, aut Hæreditatem relictam Collegijs, vel Domibus Probationis, & inter Legatum, vel Hæreditatem relictam Domui Professæ, aut ipsis Professis, & Coadjutoribus Formatis in Societate. Et quidem Collegia, ac Domus Probationis pro Hæreditate, aut Legatis directe sibi relictis in Judicio agere permittuntur, sive deinde illa consistant in Bonis mobilibus, sive in immobilibus, aut etiam in annuis Reditibus; nam horum omnium capacia per Institutum Societatis sunt, illorumque dominium, si eis donentur, vel per Testamentum relinquuntur, sibi acquirunt, non minùs, ac alia Monasteria aliarum Religionum capacium Bonorum in communi. Hæc autem Monasteria pro iis, quæ ipsis donantur, vel Testamento relinquuntur, ratione Juris, & dominii pleni, quod ipsis hoc modo acquiritur, agere in Judicio, & Jus suum prosequi ibidem possunt, ut indubitatum est apud omnes. Ergo etiam Collegia, & Domus Probationis Societatis.

87. Idem dicendum de Domibus Professis, si Legatum aut Hæreditas tali Domui relicta consistat in Bonis mobilibus, vel immobilibus; nam horum ipsæ acquirunt dominium, & Jus Civile, ad talem rem sibi relictam repetendam: consequenter & ipsæ in Judicio Jus istud sibi quæsumum prosequi possunt.

Sanch. l. 7. Moral. c. 12. n. 19. Suar. tom. 4. de Relig. l. 4. c. 9. n. 14. Pelliz. Man. Regul. tract. 4. c. 2. n. 116.

Sub triplici tamen conditione, quarum prima respicit res mobiles, altera immobiles, tercia utrasque.

88. Prima Conditio, ut si res mobiles consistentes in pecunia, legentur, aut per Hæreditatem relinquantur Domui Professæ, istæ non eloquentur ad Centum; nam sic elocata haberent rationem Redituum annuorum, quorum Domus Professæ capax non est. Idque procedit, sive ipsa Domus Professæ elocationem hujusmodi faceret, sive darentur ha pecunia alteri, ut elocet ad Centum, & annuos præuentos concedat Domui Professæ pro fabrica. Ita ad casum, quo Domui Professæ Pragensis ad fabricam Domus, & Ecclesia relicta est ampla Hæreditas 50. millium florinorum, cum aliqui vellent, ut ea Summa traheretur Casari, qui ipsam collaret ad Centum, & ex annuis præuentibus Eleemosynaliter fabricari curaret, & finita fabrica, iterum donaret Domui, ad consilium PP. Assistentium judicatum, & rescriptum est ad Provinciam.

R. P. Schmalzgrueber Consil. Tom. I.

lem Bohemiæ 5. Mart. 1667. non debere hoc fieri, sed ex ea summa fabricandum, quantum posset, reliquum remittendum Divina Providence.

Altera Conditio est, ut Domus Professæ, si ei relinquantur Bona stabilia, & his ad habitationem, vel honestam relaxationem non indigeat, illa opportuno tempore vendat, & pretium in usus suos impendat.

Sanch. l. 7. Moral. c. 12. n. 19. & con-

stat ex p. 6. Capit. c. 2. §. 6.
ubi solum absolute, & omnino Societati Professæ denegatur Jus Civile ad Eleemosynas perpetuas: consequenter ad Bona alia stabilia, & immobilia hoc Jus conceditur, cum conditione, ut si illa necessaria Domui Professæ non sint, vendantur. Clarius habetur in Literis Apostolicis Julii III. incip. Exposit. ubi dicitur, Societatem nec ad ultra bona stabilia, præter ea, qua ad usum proprium, & habitationem opportuna erunt, retinenda Jus aliquod Civile acquirere: unde per Argumentum à sensu contrario ex verbo Retinenda infertur, eandem Societatem ad bona stabilia sibi donata, vel relicta habere Jus Civile ad effectum, ut vendat. Quod adhuc manifestius eruitur

ex Conf. p. 6. c. 2. cit. §. 5. Lit. E.
ibi, Non est habitura Societas Jus Civile ad rem ullam stabilem, nisi ad ipsius habitationem & usum esset opportuna: & expresse additur Quidquid stabile illi datum fuerit, teneatur eo quamprimum poterit, se exuere, ac vendere. Atque adeò indicatur delictum inter bona stabilia ad ultimam necessaria, & non necessaria, ita, ut priorum Jus Civile, sine quo non potest à Societate fieri venditio, Domus Professæ in communi habeat semper ad retinendum, posteriorum vero tantum ad effectum vendendi. Sanch. n. 19. cit.

Tertia Conditio est, ut Legato rei Immobilis, vel etiam mobilis non addatur conditio repugnans Paupertati speciali Societatis, qualis esset, si Domui Professæ relinqueretur pecunia, ut elocaret eam ad Cenfum, vel res immobilis non necessaria, ut illa semper conservaretur sub hujus dominio, vel usufructu. Quo quidem casu Pellizarius

Man. Regul. tract. 4. c. 2. num. 128.
existimat, probabiliter tale Legatum validum adhuc fore, rejecta tali conditione, datus rationem ex Reg. 37. in 6. quia utile per iniurie non debet vitari; ut proinde conditio ejusmodi, tanquam iniqua, potius rejicienda sit: cui putat non obstat

t. exiit. 3. de V.S. in 6.
ubi Nicolaus III. de simili Legato, reliquo FF. Minoribus oppositum declaravit; nam hoc fecit in favorem Paupertatis illorum, consequenter non debet extendi ad Societatem Professam, utpote per se non spectans ad substantiam Paupertatis. Sed communior in Societate

eum Suar. tom. 4. de Relig. lib. 4. c. 9. num. 14.

G g 2

doct,

docet, tale Legatum, quod adjunctam habeat aliquam conditionem repugnantem Pauperati illius, fieri caducum. Hinc, cum Anno 1667. in Majo actum in Consult. Assit. fuisse de Bonis stabilibus, donatis Domui Professæ Neapolitanæ ad vitam unius è nostris, judicatum est, talem Donationem admitti non posse. Excipit Suar. c. 9. cit. n. 15. nisi Hæres, rejecta conditione velut ultrò dare vel ipsum Legatum liberum, vel extimationem illius: tunc enim acceptari poterit, quamvis, ut ibidem addit Doctor Eximus, ad id Hæres non teneatur; quia illi constat, non fuisse talem voluntatem defuncti.

91.

Circa Legata annua, Domui Professæ relicta, distinguendum est, an illud sit unicum Legatum, an verò multiplex. Si unicum, quia solum ad commoditatem Domus Professæ Legatarie in annuas solutiones divisum est, potest eadem Domus Professa pro tali Legato, saltem ad effectum, ut simul solvatur tota pecunia Legata, in judicio agere; quia talis Legati Jus Civile ipsa acquirit, juxta dicta ad Quaest. 3. Num. 73. Secus est, si illud sit multiplex, & annua solutio facienda sit in commoditatem Hæreditatis ad eam obligati; nam annuorum Redituum capax non est Societas Professa, ut ibidem dictum est Num. 74. Possunt autem etiam talia Legata accipi à Domibus Professis, si sponte offerantur: imo non repugnat earum Pauperati speciali, et si Hæres, vel is, cui solutio talis Legati à Testatore commissa est, ex vi aditæ per hunc Hæreditatis cum oneribus annexis, consequenter ex vi Contractus, vel quasi Contractus, cum eodem Testatore explicitè, vel implicitè initi teneatur in conscientia ad tale Legatum annum solvendum, modo obligatio Justitiae nulla detur respectu ipsius Societatis Professæ; nam hoc modo relicta Legata accipere possunt, & solent etiam FF. Minoribus, & reliquæ Religiones, quæ possessionis Bonorum in communione sunt incapaces. Et tunc, licet Nostris ad hujusmodi Legata annua recuperanda nulla competit Actio, pro iis tamen ut illa solvantur, agere potest Civitas, vel ejus Syndicus aut quilibet de populo, tanquam quæ pro pauperibus relicta censentur,

ut notat Sanch. l. 7. moral. c. 27. n. 10. quod ipsum idem Sanch. c. 26. præced. num. 58. admittit in FF. Minoribus.

92.

Quoad Legata, relicta Professis, & Coadjutoribus Formatis in Societate, distinguendum, an illis Legati nomine relicta sint bona immobilia, aut stabilia, quæ unicæ solutione præstari possunt, an verò Reditus anni, in singulos annos, menses &c. solvendi. Si primum, tam Collegia, & aliae Domus, quam ipsæ Domus Professæ talia Legata acceptare, & in Judicio pro iis agere possunt; in his enim convenienter cum Monasteriis aliarum Religionum, Bonorum in communione possidorum capacibus: pro-

inde sicut ista, pro bonis quæ Professis acquirentur, iis actionibus agere possunt, quæ Professo ante Professionem competenter, ita & Domus istæ, cum etiam istis acquirantur, quæ Professis earum acquiruntur. Si verò secundum, & Professo, vel Coadjutori Formato relictum sit Legatum annum post Professionem, & ultima Vota, pro tali Legato agere quidem potest Collegium, cui per Praepositum Generalem hoc applicatum est, quippe quod ex vi Instituti Societatis ad Reditus annuos capacitatem habet; non verò Domus Professa, nisi ab Hærede, cui incumbit solutio, ultrò solvantur, cujus ratio est incapacitasistarum Domuum ad annuos Reditus. Hinc Anno 1581. Rescriptum est Domui Professæ Valentina his verbis, Admitti potest Eleemosyna, cuidam Professo ad vitam relicta, monendus tamen is, cui illius solutio est imposita, nullam à Societate prætendi Jus ad illam: pro qua additione Fundamentum sumitur ex Bulla Julii III. incipit Exposit. Ubi de Domibus Professis, ipsiusque Professis, & Coadjutoribus Formatis dicitur, istos non solum privatum, sed neque etiam communiter posse pro Societatis sustentatione, aut usu Bona aliqua stabilia, aut ad proventus, seu introitus aliquos Jus aliquod Civile acquirere: con sequenter actio ad petendum Juridice tale Legatum, Professo, aut Coadjutori Formato nulla competit.

Videantur, quæ dixi ad Quaest. 3. dub. 2. Num. 67. & seqq.

Simili ferè modo discurrendum de Legatis, quæ Professo, vel Coadjutori Formato relicta sunt ante Professionem, aut ultima eius Vota publica. Nam si iste ante Professionem, aut Vota ista emissâ renuntiationem omnium Bonorum, & Jurium suorum in favorem Societatis fecit, Societas Bona renuntiata, consequenter etiam Legata, quæ unicæ solutione præstari possunt, in Judicio sibi vindicandi Jus habet. Si verò Legata sint annua, pro iis agere Collegia, & Domus Probationis poterunt, non verò Domus Professæ, saltem ad finem, & effectum perciendi præstations annuas, quamvis Jus ad illas, sicut & Jus Censūs anni Domus istæ quando ad ipsas defertur, probabiliter possit vendere: de quo vide dicta ad Questionem I. & ad Questionem 3. dub. 3. Ex hac tenus dictis, patet.

Resolutio praesentis Casus.

DICENDUM igitur, nondum factum esse locum Substitutioni, quæ Testator voluit, ut post mortem Sempronii, & filiorum illius Reditus anni Legati restituenter Confraternitati S. P. Vel enim Legatum hoc factum est, antequam duo Patres Nostræ, superstites Sempronii filii, emiserint Professionem solemnem, vel post illam.

Si primum, isti per Renuntiationem omnium Bonorum, & Jurium suorum præsen-

tiū, & futurorum, factam in favorem Societatis, in hanc etiam Jus suum, quod iis Testator ad istud Legatum per ultimam suam Voluntatem dederat, transmiserunt: consequenter ipsa Societas, saltem quoad Domicia, Redituum annuorum capacia, in hoc Jure succedit, non quidem ex vi Professionis, ut aliae Religiones Hæreditariae Successionis capaces, sed ex vi Renuntiationis, & liberalis Donationis omnium dictorum Bonorum, & Jurium, factæ in favorem Societatis, ut dictum est ad Questionem 1. Num. 24. & seqq.

95. Si secundum, & factum est Legatum hoc post Professionem, à dictis Patribus jam emissam, cum Professi, & Coadjutores Formati capaces sint Legatorum, etiam annuorum, saltem si ita applicentur Collegio, vel alteri Domicio talium Redituum capaci, tale Legatum in personis illorum obtinebit eritque validum, ut dictum est ad Quast. 3. dub. 2. Proinde, dum ipsi vixerint, excludetur Confraternitas memorata, substituta à Testatore, usque ad mortem naturalem prædictorum nostrorum Patrum juxta dicta ad Quast. 4.

96. Proinde consecutioni hujus Legati non obseruit Institutum Societatis, juxta quod illi, qui per Professionem, aut Vota publica Coadjutorum eidem adscripti sunt, omnis Hæreditariae Successionis sunt incapaces; nam incapacitas hæc, & inducta inde Mors Civilis, quæ morti naturali æquiparatur, quoad personas illorum Professorum, & Coadjutorum Formatorum tantum operabitur, ut ipsi sibi nihil possint acquirere; quoad Societatem autem, ut hæc, præcisæ Renuntiatione, non possit in Bona, & Jura illorum succedere, ut dictum est in solutio- ne Objectionum ad Quast. 1. à Num. 18.

97. 2. Non obest, quod hoc Legatum sit annuum; nam in primis tale Legatum applicati potest Collegio, vel Domui talium Re-

dituum capaci, in quem finem, ut retineri possit tale Legatum, Professus consultò ex Domo Professa transmitti potest ad Collegium, ut adveniente die Legati adipiscendi possit Collegium retinere annuos illos Reditus Legatos, ut dictum est ad Quast. 3. Num. 71. Quod verò attinet ad Domus Professas, licet istæ non possint habere Jus Civile ad petendos, & percipiendos annuos fructus talis Legati, tamen ipsum Jus ad tales præstationes ex probabili aliquorum Sententia possunt vendere, sicut vendere possunt annuos Census sibi Legatos, ut dictum est eadem Quast. 3. Num. 75. Et esto, Domus Professa tale Jus vendere non posset, si tamen Testator obligationem istud Legatum annuum præstandi Hæredi imposuit, & iste cum hac obligatione Hæreditatem sibi relata acceptavit, tenebitur ille in conscientia ad solutionem: quo casu, ut dictum est Num. 91. quilibet de populo pro his præstationibus solvendis agere poterit, licet age re non possit Domus Professa, eo proflus modo, quo id ex communi dicitur de Legato annuo relicto FF. Minoribus.

3. Non obstat, quod Legato huic sit an nux onus Missarum, singulis hebdoma dis dicendarum in Ara S. Annæ; nam, ut ex Specie Facti constat, cum Legatum istud relictum sit etiam pro Laicis, ex mente Testatoris oneri huic satisfieri potest per alios Sacerdotes. Atqui, ut patet ex dictis ad Quast. 5. si oneri Missarum satisfieri potest per Sacerdotes extraneos, non repugnat Societatis Instituto acceptare Legatum cum tali onere: ut proinde nullatenus probatum sit Jus quo prætendit succedere in hoc Legato Confraternitas S. P. ante mortem duo rum PP. Nostrorum Professorum,

Ita salvo meliore &c.

